

■ 23 Ekim
2015 Cuma
■ Sayı: 4
■ 3 TL

HAFTALIK
SİYASİ DERGİ

BOYUN EĞME

Emperyalist entegrasyonda yeni bir aşama: TPP

Geçtiğimiz hafta imzalanan TPP anlaşması, imzacı ülkelerin ABD ürünlerine uyguladıkları 18 binden fazla vergiyi kaldırmasıyla tekelleri kapitalizmin ve ABD emperyalizminin çıkarlarına hizmet ediyor. Anlaşmanın bir diğer stratejik yanı ise Çin ve ortaklarının ticari ve mali yeteneklerini kuşatmaya çalışması



**MERKEL'E
MEKTUP
YAZANLAR
UTANMALIDIR!**

BÖYLE AYDIN OLUNMAZ

EFENDİ, UŞAĞIN AYAĞINA NE ZAMAN GİDER? | PYD 'FIRSATLARI' DEĞERLENDİRİYOR | DIŞ TİCARET
KIRILGANLIĞI ARTIRIYOR | HOKUS POKUS, İŞSİZLİK KAYBOLDU! | KATLİAMLARIN DA BİR SINIFI VAR

ÖRGÜTLÜ SINIFIN ÖRGÜTLÜ AYDINI

1945'te sonuçlanan İkinci Emperyalist Paylaşım Savaşı, çürüten kapitalizmin, kör ve bencil sermaye sınıfının, uluslararası gericiliğin insanlığa hediyesiydi.

Buradan çıkışta insanlık çok "ders" almış durumdaydı.

Sosyalist Sovyetler ağır yaraları ama muhteşem bir gurur ve saygınlığı olan bir güç olarak savaştan çıkmıştı. İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi, bu tabloda insanlığın ortak değerlerini çizen, zamanın "First Lady"si Eleanor Roosevelt'in deyişiyle "Bütün insanlığın ortak Magna Cartası" olarak ortaya atıldı. Oysa sadece 20. yüzyıla damgasını vuran büyük bilek güreşinin açılış düdüğüydü.

İnsan uygarlığının kan ve alın teri ile kazandıkları kadar sınıf mücadelesinin farklı unsurları da bu belgeye yansımıştı. Mülkiyet hakkı beynamede yer alıyordu. Çürüten kapitalizm, tarihin kanlı dönemlerine damga vuran mülkiyet hırsı ve bireysel rekabeti "insan hakları" kapsamında sabitliyordu. Ama çalışma hakkı, eşit eğitim hakkı, eşit işe eşit ücret, insanca bir yaşam için gerekli kaynakların bireylere toplumsal zenginlikle münasip bir biçimde sunulması gibi belirlemeler de beynamede ilan edildi.

Bilek güreşi böyle başladı. Demokrasi ve insan hakları... Kapitalizm ile sosyalizm bu sahada karşı karşıya geldi. Emperyalist dünyanın bunları nasıl temelsizleştirip çarpıttığı, nasıl sosyalist dünyaya ve yoksul ülkelere karşı kullandığı biliniyor. Öte yandan sosyalizmin, uluslararası işçi sınıfı hareketinin de demokrasi ve insan hakları şampiyonluğunu kolay kolay rakibine bırakmadığını söyleyebiliriz.

Sorun bu çatışmada değil, cephe gerisinde çıktı. Uygarlığın, insani gelişmenin, bilgece ve ahlaklı, hakkaniyetli bir yaşamın önce düşüncede sonra eylemde temsilcisi olagelmiş aydın, bu çatışma sırasında adım adım işçi sınıfından kopartıldı. Oysa 20. yüzyılın ilk yansı başta Avrupa'da aydınların, düşünen ve dünyayı dert edinen insanların işçi sınıfıyla buluştuğu, sınıfını seçtiği bir dönem olarak yaşanmıştı. Burjuva kökenli, mülk sahibi sınıfların içinden gelen entelektüeller, keyfine düşkün bohemler bile bu dalgayla işçi sınıfının kıyılanna vuruyordu. İkinci yanda, insan hakları ve demokrasi terimleri işte bu sınıfsal bağlanmanın üstünü örtmeye başladı.

Amerikan emperyalizminin öne çıkmış stratejistlerinden Graham Fuller buna "Demokrasi Tuzağı" diyor. Demokrasi ringinde kendini pek rahat hisseden sosyalizm bu tuzağa düştü.

İnsan hakları ve demokrasi... Hangi insanın hangi hakları? Hangi sınıfın demokrasisi?

Sınıftan, insanlığın büyük kurtuluş mücadelesinden, sosyal adalet ve eşitlikten kopartıldığında bu iki kavramın ne kadar anlamsızlaşabildiğinin en büyük kanıtı ortada değil mi? Amerika Birleşik Devletleri!

İnsan hakları ve demokrasinin katıksız yaşandığı, hürriyetin bugünkü vatani olarak sunulan ABD, son 20 yılda bu konuda nasıl bir sefillik içinde olduğunu ispatlamadı mı?

Ne yazık ki, bu gerçek böylece ortada olduğu halde, sorunumuz büyük. Büyük ve başka yerde. İnsanlığın ortak tarihsel değerleri artık ancak onu geleceğe taşıyacak bir sınıfla birlikte anılabilir. Sorunumuz, bu değerlerin derleyeni, taşıyanı, hatta bazen üreteni olan aydının sınıfsal bağlanmasındaki eksiklerdedir.

Vicdan solculuğu da, emperyalizmin ideolojik aygıtlarının elinde oyuncak olmuş düşünce dünyası da, "burjuva medyası" da, çürüten akademi de... Hepsi bu sorunun yarattığı sonuçlardır.

Demek ki, işçi sınıfı aydını yeniden gündem olacak. Aydın, işçi sınıfının saflarında yeniden yaratılacak. Bunun ideolojik araçları yaratılacak. "Özgür ve bağımsız basın" olmaktan önce işçi sınıfının örgütleyicisi olmak önemlenecek. Ve illa ki, örgütlülük fikri yeniden aydın olmanın, kolektif aydın olmanın temel taşı olarak görülecek. İşçi sınıfının "organik" aydını olmanın yolunun, sadece işçilerle iç içe geçmiş, tek tek işçilerle ortaklıklar kurmuş olmaktan değil, işçi sınıfının örgütlü öncü gücünün safında yerini almış olmaktan geçtiği anlaşılacak.

Üstelik ne güzel, tüm bunlar, kafa emekçisinin, kol emekçisi ile çok daha fazla iç içe geçtiği, toplumsal olarak çok daha zor ayırt edilebilir hale geldiği bir evrede ve aydının artık nesnel olarak da emekçi sınıfların içinden fıskırdığı bir zamanda yapılacak.

 **KOMÜNİST PARTİ**

BOYUN
EĞME

100 TAHSİLLİ İNSAN

Mankurt değil mankafa

MERKEL, 100 AKADEMİSYENİN "YAPMA" DEDIĞİNİ YAPTI. ERDOĞAN'A GÜLÜMSEDİ, 1 KASIM ÖNCESİNDE ONU FAZLA ÜZMEDİ. AVRUPA'NIN KAPISINDA BEKLEŞEN MİLYONLARCA GÖÇMEN VE RUSYA – ABD İLİŞKİLERİNDEKİ YENİ GELİŞMELERDEN SONRA BAŞKA NE YAPABİLİRDİ Kİ?

Böyle hamleler genelde koordinasyon halinde, siparişe yapılıyor. Emperyalist ülkeyle bir müzakere, bir görüşme mi var? Bir şeylerin pazarlığı mı yapılacak? Emperyalist başı sopa mı gösterecek? Hemen sipariş veriliyor, "içeriden" bir çıkış geliyor. Sipariş bazen bir elçilik görevlisi kanalıyla, bazen bir gazeteci üzerinden, bazen akademiden geliyor. "Hazır Merkel de görüşmeye geliyor, siz de oradan bir bastırın. İnsan hakları sorunlarına işaret falan..." Gerçekten de 200 yıldır bu işler böyle, bu ülkede...

Siparişi verenin derdi belli. Görüşme öncesi emperyalist şefin eli güçlenecek. Görüşülecek olan "üçüncü dünya diktatörü" bir şeylerle ilgili diklenmeye niyetliyse, baştan hevesi kırılacak.

Emperyalist görüşmeciyi masaya alıp uygun argümanlarla sıkıştırmaya, bir şeyler talep edip, bir şeyler kopartmaya hazırlanan "üçüncü dünya diktatörü" tam masaya otururken karşısında "İyi de sizinkiler de böyle diyor. Bak hiç iyi şeyler söylemiyor kendi halkın senin hakkında" sözlerini duyarak sıkışacak.

Siparişi alansa çok iyi niyetli. Demokrasi beşiği, insan hakları anayurdu, hürriyet heykeli emperyalist ülkenin lideri, aydınımızın diktatörüne ayar verecek. Allah razı olacak. Dış dinamik deyip geçmeyin, bu ülkede Tanzimat'tan bu yana ilerleme adına yapılan pek çok şeyde o dış dinamik dediğiniz "uluslararası" unsurun payı var.

NEYE NİYET, NEYE KISMET

"Merkel'e 100 akademisyenden ziyaret öncesinde mektup" başlığını görünce insanın ilk aklına gelen bunlar oluyor. "Görüşme öncesi nasıl bir işaretleşme oldu da, 'aydın dinamiğimiz' harekete geçti kim bilir" diyorsunuz.

Oysa bu sefer durum biraz farklı. Akademisyenlerimiz bu sefer Merkel'e "dur yapma" demek için harekete geçmişti. Ama görünen, Merkel arzuhalinin bütünüyle havada kaldığıdır. Merkel, 100 akademisyenin tavsiyelerine pek kulak asmadı. Neden?

Çok basit. Çünkü bu sefer bir şeyler koparmaya çalışan, deyim yerindeyse zor durumda olan Merkel'di. Ama gerçekten çok acıklı. Ve bir o kadar da utanç verici. İspartalı 100 muhtardan söz etmiyoruz. 100 akademisyen! Ve bu 100 akademisyen, Merkel'i suçlamayı da akıl edemedi. Avrupa'nın ucuz işgücüne hiç doymayan ama fazlasını da bir türlü sindiremeyen Almanya'sı... Türkiye'den bir şeyler iste-

meye gelmişken, diktatöre ödünler veremeyecek de ne yapacak?

Her durumda, "memleketteki insan hakları ihlallerini sor ona. Ve bize demokrasi vermesini söyle" ricasında buldukları Merkel hiç orali olmadı.

'SEÇİM SONUÇLARINI BEKLEYİN'

Merkel'in Erdoğan görüşmesi Batı basınında bile Erdoğan'a sunduğu olanaklar nedeniyle eleştirildi. Deutsche Welle, her iki liderin de derdinin iç politika olduğu görüşüne yer verdi. Erdoğan, Merkel görüşmesini seçimler öncesinde bir tür örtülü destek olarak sunacaktı, Merkel ise göçmen sorunu ile sıkıştığı ülkesine "bakın çalışıyorum bu konuyu çözmek için" deme şansı elde edecekti.

Merkel cephesinden görüşme öncesinde "Bu 1 Kasım'da destek olarak algılanmasın" cümleleri sızdırıldı. Görüşme Ankara'da Kaçak Saray'da yapılmadı...

Ama ne fayda! Sonuçta yapılan ortak basın açıklamalarında gülücükler uçuşuyordu ve Merkel göçmen sorunu ve Suriye ile ilgili isteklerini anlatırken araya zararsız

"Kürt sorunu" vurguları sıkıştırdı. Demirtaş'ın da dediği gibi "Merkel Kürt sorununa vurgu yaptı."

Vurgu neydi dersiniz... Merkel şöyle söyledi: "Almanya her şeyden önce istikrarlı bir Türkiye istemektedir. Seçimlerden sonra da özellikle, Kürtlerle yeniden barışma konusunun ön plana çıkarılmasını da diliyoruz."

Washington Post, Financial Times gibi emperyalist basının farklı odakları Merkel'i eleştirdi. WP'de çıkan başyazıda şu söylendi: Erdoğan ile iyi ilişkiler kuran Batılı liderlerin seçim sonuçlarına kadar beklemesi akıllıca olurdu. Anketlerde, onun partisinin, çoğunluğu tekrar kazanamayacağı tahmin ediliyor. Karışıklığın artması, özgür ve adaletli bir seçim şansını azaltıyor. Türkiye için en iyi sonuç, merkezci bir koalisyon kurulması ve Erdoğan'ın otokratik hedeflerinden geri çekilmesidir. Türkiye artan iç kutuplaşmayı aşmadan, çoklu krizleri çözemez ya da Batı'nın güvenilir bir ortağı olamaz.

Financial Times'taysa, Merkel'in AB paketini Erdoğan'a sunarken, Türkiye'de insan hakları dosyasını çöpe atan karikatürü vardı. Karikatüre şu cümle eşlik ediyordu: Avrupa, Türkiye'yi yeniden keşfetmek için daha kötü bir zaman seçemezdi.

Yunan basınının kullandığı başlıkları da unutmayalım: "Klasik Anadolu pazarlığı" ve "Boğazın sultanına hediye"

DOLU TARAFI GÖR POLYANNA

Peki, bizim 100 akademisyen ne yaptı? Mesela Merkel'e bir kırgınlık mektubu yollamak akıllarına geldi mi? Hayır. Onlar Erdoğan'ın kendilerine "beşinci kol" ve "mankurt" nitelemelerini yakıştırmalarını seyrettiler.

Şüphesiz, ziyaret sonrası yayınlanacak yeni bir mesaj sadece durumun vehametini büyütürdü. Bu yüzden Merkel'in "Kürt sorununa yaptığı vurgu"yu öne çıkarmak daha uygundu. Ve herhalde, 100 akademisyen ziyaretin "sosyal medyayı sarsan" unsurlarıyla eğlenerek "stres atmaya" tercih ettiler. Koray Çalışkan, gece nöbetinde laptopunun başında oyalanan büfecilerle birlikte, altın varaklı koltukları makaraya almayı tercih etti: Koltuk olmuş da Bornozlular nerde?

Komik saray fotoğrafına değil de Putin'in Baltık'ta soğuk bir banyonun ardından sarındığı bornozuna gönderme olmasın?

■ Mehmet Kuzulugil

Almanya Şansölyesi
Angela Merkel





Utanç verici sessizlik...

TÜRKİYE'DE EMPERYALİZMDEN MEDET UMMAKTAN ISRARLA VAZGEÇMEYENLER VAR. ÜSTELİK MERKEL'İN GERÇEK BİR NEOLİBERAL, HIRSLI BİR EMPERYALİST OLMASINA; 2014 ODTÜ ZİYARETİ SIRASINDA AKP'YE YAPTIĞI ELEŞTİRİLERLE İLGİ ODAĞI OLAN ALMAN CUMHURBAŞKANI JOACHİM GAUCK KADAR BİLE "TURUNCU" BİR CV'Sİ BULUNMAMASINA RAĞMEN...

Emperyalizmin yerinden yurdundan ettiği mülteciler Avrupa'nın sırça köşkü Almanya'nın kapısına dayanınca, Margaret Thatcher'dan sonra Demir Leydi unvanını sonuna kadar hak eden Almanya Şansölyesi Angela Merkel 18 Ekim Pazar günü soluğu Ankara'da aldı.

AKP'nin mülteci gündemini AB müzakerelere sürecine bağlama ve tam üyelik karşısındaki en büyük pürüz olan Almanya'ya bu sayede geri adım attırma çabası, ayrıca "geri kabul" anlaşmasının imzalanması karşılığında Türk vatandaşlarına vize serbestliği gibi kazanımlar üzerinden seçim öncesi taze kan bulma arayışı Merkel'in tabii ki umurunda değil. O Almanya'da sallanan kendi koltuğunun derdinde. Zaten Troyka ile yapılan pazarlıklarda Yunan halkını inim inim inleyen bu kibirli emperyalistin, ne AKP'nin antidemokratikliğini, ne de mültecilerin sağlığını düşündüğünü sanıyoruz.

Ancak yine de Türkiye'de emperyalizmden medet ummaktan vazgeçmeyenler var. Üstelik Merkel'in gerçek bir neoliberal, hırslı bir emperyalist olmasına; 2014 ODTÜ ziyareti sırasında AKP'ye yaptığı eleştirilerle ilgi odağı olan Alman Cumhurbaşkanı Joachim Gauck kadar bile "turuncu" bir CV'si bulunmamasına rağmen... Kimden mi, içinde Zeynep Gambetti, Fusun Üstel, Nuray Mert, Mehmet Karlı, Koray Çalışkan, Özgür Mumcu, Cengiz Aktar, Baskın Oran gibi isimlerin bulunduğu 100 kişilik bir akademisyen grubundan bahsediyoruz.

Seçim öncesinde yapılan bu ziyaretin AKP'ye destek anlamına gelebileceğinden endişe eden bu grup Merkel'in ziyareti önce-

sinde Alman Şansölyesi'ne hitaben bir mektup yayınlayarak şöyle dedi: AGİT gözlemci heyetinin tüm uyarılarına ve konu hakkında yazdığı iki rapora rağmen Cumhurbaşkanı Sn. Erdoğan'ın anayasal zorunluluk olan tarafsızlığını ettiği yemine rağmen korumadığı bu kampanya ikliminde, bu ziyareti yadırgadığımızı Türkiyeli akademisyenler olarak belirtmek zorundayız.

BU CESARET NEREDEN GELİYOR?

Bu imzacı listesinin içinde yıllarca iktidara payandalık etmiş yetmez ama evetçilerden, liberal kalemlere, AKP'nin siyasi terörüne sessiz kalarak zimni destek verenlere kadar kimler yok ki. AKP karşıtlığının siyasi bir ayrımı ifade etmediği, hatta gelecek vaat ettiği günlerdeyiz ne de olsa... Bu isimlerin, verdikleri destekle memlekette gericiğin palazlanmasından birinci derecede sorumlu olanlar kendileri değilmiş gibi, böyle sansasyon yaratan işlere de imza atarak en birinci muhalif rolüne soyunmalarını yalnızca siyasi cinlikle açıklayamayız. Bu cesareti düzenin kendisinden, sırtlarını sıvazlayanlardan almaktadırlar.

İşin belki de en vahim yanı Merkel'e yazılan skandal mektup karşısında, sol kamuoyunun sessizliği oldu. Komünist Parti'den yapılan "Merkel'e yazılan mektup bir utanç vesikasıdır" ve Üniversite Konseyleri Derneği'nin "AKP'den kurtulmanın yolu örgütlü mücadeledir; emperyalistlere şikâyet etmek değil!" açıklamaları dışında, bireysel tepkileri bir kenara koyarsak, bu skandala güçlü bir karşı sesin çıkmamasının

üzerinde düşünmek gerekiyor. Çünkü solun asgari görevi bu ülkenin vicdanı olmaktır. Şimdi bir kısım solun burjuva siyasetinin koridorlarında önce kendi vicdanını, sonra da solun bu vazgeçilmez görevini unuttuğu görülüyor.

Akademisyenleri, aydınları ve son tahlilde de solu emperyalizmden medet umar bir acziyette gösteren bu utanç verici adımı atanlara Erdoğan'ın "Bu girişimin adı 5'inci koldur. Bu girişimdekilere ben 'mankurt' diyorum" ifadeleriyle tepki göstermesinin ise bir önemi veya hükmü yok. Çünkü yurdundan edilmiş yüz binlerce insanın bedenleri üzerinden siyasi ikbal pazarlığı yapan aynı sınıfın iki farklı siyasetçisi onlar. Birini diğerine yeğlemek için bir sebep yok.

AKP karşıtlığı adına en kirli siyasi aktörlere kapılanmakla mı kurtarılacak memleket?

CHP, HDP derken, dünyadaki en büyük emperyalistlerle açıktan işbirliğine gitme cesaretini, üstelik ülkenin bugünler gelmesinde parmakları olan bu liberal gericiler nereden buluyorlar. Belki de elini verdikçe kolunu ve kişiliğini kaptıran Türkiye solunun kifayetsizliğindedir. Düzen değişikliği fikrinin tamamen rafa kaldırılıp, AKP karşıtlığının fetiş haline getirilmesinin Türkiye solunun basiretini daha ne kadar bağlayacağı, siyasi olarak hangi noktaya kadar kötürümleştireceğini görmek için sessizce beklemeyeceğiz elbette. Çünkü sükut ikrardan gelir, doğrudan duranların sesinin daha çok çıkması gereken günlerdeyiz.

■ Volkan Algan

İŞİN BELKİ DE EN VAHİM YANI MERKEL'E YAZILAN SKANDAL MEKTUP KARŞISINDA, SOL KAMUOYUNUN SESSİZLİĞİ OLDU. AKP KARŞITLIĞININ FETİŞ HALİNE GETİRİLMESİNİN TÜRKİYE SOLUNUN BASİRETİNİ DAHA NE KADAR BAĞLAYACAĞINI GÖRMEK İÇİN SESSİZCE BEKLEMEMEYECİZ ELBETTE.

Saçmalama özgürlüğü her yerde

AKP'NİN ÖNCÜLÜK ETTİĞİ REJİM DEĞİŞİKLİĞİ GERİCİ KADROLAŞMA İLE BİRLİKTE POZİTİVİST DÜŞÜNME SİSTEMATİĞİNİ BOZDU VE AKADEMİSYENLERE SADECE DİĞER ALANLARDA DEĞİL KENDİ ALANLARINDA DA SAÇMALAMA ÖZGÜRLÜĞÜ GETİRDİ.

Yüz akademisyenin Merkel'e yazdığı mektup bir utanç kasırgası olarak Türkiye'de dolaşıp uçuldu. Akademisyenler Erdoğan'ı Avrupa Birliği (AB) değerlerine uymuyor diye şikâyet ediyorlar, Merkel'i daha demokratik bir Türkiye'de ağırlamak istediklerini bildiriyorlardı.

Böyle bir rezalet daha önce duyulmadı; AB emperyalizminin, onun merkezinde duran Alman emperyalizminin baş yöneticisine, Türkiye'nin canını okuyanlardan birisine şikâyet. 12 Eylül faşizmini desteklemiş, Yugoslavya, Irak ve Suriye komplolarında baş veya yardımcı rol oynamış, AKP ve Erdoğan üzerinden Türkiye'deki rejim değişikliğinin arkasında olmuş bir devlete, ettikleri pisliği şikâyet. Yüz binlerce insanın yaşamına mal olmuş bir Suriye komplosu milyonlarca mülteci üretince, ahlaksız bir teklif yapmak ve rüşvet karşılığı mültecileri Türkiye'de tutmak üzere gelen Merkel'e şikâyet...

Üstelik de şikâyet mektubundaki referans AB değerleri, yani bir çeşit modern sömürgecilik ile Yunanistan örneğinde olduğu gibi ülkelerin sanayisini yok edip onları mali bir iflasa sürükledikten sonra, adalarını satmalarını isteyen ve ülke halklarını hiç faydalanmadıkları bu borcu ödetip korkunç bir yoksulluğa sürükleyip yüzlerce insanı intihara iten bir değerler silsilesi...

Tek kelimeyle utanıyoruz.

ÇÖZÜLÜŞÜN ETKİSİ

1923 Devrimi ve Cumhuriyet Türkiye'si akademi alanında önemli bir birikime neden olmuştu, genel olarak pozitivist karakterdeki bilim insanları kendi alanlarında önemli bir derinliğe ve ciddiyete sahiptiler. Buna karşılık kendi uzmanlık alanlarının dışına çıktıklarında doğaya ve topluma yüzeysel yaklaşma ve metafizik olma özgürlüğüyle davranıyorlardı. Çoğunlukla kamucu ve dürüst olan bu jenerasyonlar, Marksizme çok yabancı olarak yetişmişlerdi ve toplumsal olayları çözümleme güçlüğü çekiyorlardı.

AKP'nin öncülük ettiği rejim

değişikliği ise gerici kadrolaşma ile birlikte pozitivist düşünme sistematiğini bozdu ve akademisyenlere sadece diğer alanlarda değil kendi alanlarında da saçmalama özgürlüğü getirdi. Bu düşünce bozukluğu aynı zamanda AKP rejiminin başlıca özelliklerinden olan her türlü hileyi mubah sayan bir kişilik bozulmasıyla kendini

pekiştirdi.

Akademi dünyası; AKP'nin devleti hemen bütün boyutları ile ele geçirdiği 2010/2011 dönemecine kadar, bütün toplumda yansına bulan bir ideolojik mücadeleye sahne oldu. Fay hattı, 1. Cumhuriyet'in sermaye birikim modellerinin ürünü olan Kemalistlerle emperyalizmin AKP'ye destek olmak üzere görevlendirdiği liberaller arasındaydı. Kemalistler piyasaya karşı değillerdi ama vahşisini sevmiyorlardı, gerici-likten hoşlanmıyorlardı ama halktan da korkuyorlardı, milliyetçiydiler ama AB'ye de çoğunlukla dokunulmaz olarak bakıyorlardı. Mücadele kadrolaşma üzerinden gidiyor, biçimsel bir laiklik vurgusu etrafında dönüyordu.

Liberaller ise, AB'ciydiler, sivil toplumcuydular, sol görünüşlü ama sosyalizm düşmanıydılar ve "İleri demokrasi"nin AKP eliyle kurulabileceği, "Vesayet rejimi"nin bu şekilde sonlanabileceği onların değerli icatlarıydı. Devletin AKP tarafından tamamen ele geçirildiği operasyonda çok bilinçli olarak "Yetmez ama evet"çiydiler. Ancak 2013'ten ve her şey olup bittikten sonra ve artık sıra aşırı güçlenmiş Erdoğan'dan kurtulmaya gelince, yüzlerini esas sahiplerine, Obama ve Merkel'e döndüler.

YÜZ AKLARI DA VAR

Ancak her dönemde yüz akları ve en karanlık döneme bile onur kazandıranlar olur. "Sol Meclis" ve "Sosyalistlerin Meclisi" çalışmaları, önemli ölçüde sosyalist akademisyenlere yaslandı ve arkasında geçmişimize tutunabileceğimiz aydınlık alanlar bıraktı. Muhakkak bu örnekleri "Bağımsız Sosyal Bilimciler" gibi aydın inisiyatiflerini de eklemeliyiz.

Bizzat tanıklık ettiğim 2001-2004 arasındaki Sol Meclis ve Türkiye'nin gericilerle liberallerden başka çıkışının kalmadığının ilan edildiği 2011'de kurulan 2013'e kadar çalışmalarını düzenli olarak sürdüren Sosyalistlerin Meclisi, akademisyenlerin akademi dışında kolektif üretimde buldukları platformlardı.

Şu açıdan çok önemliydiler, akademisyenler en az hatayı yüzlerini Parti'ye, Komünistlere döndüklerinde yaptılar. Bu nedenle de bu deneyimler çok şey söylüyor bizlere.

■ Erhan Nalçacı



Çizim: Ömer Koçağ

Şebeke görevini yapmayı

AKP'YE MEŞRUIYET VE TOPLUMSAL RIZA ÜRETMEKLE GÖREVLİ BU KİŞİLER, ADETA BİR BEYİN İĞFAL ŞEBEKESİ GİBİ KONUŞTULAR, YAZDILAR, SÖYLEDİLER. AKP'NİN İKTİDAR YILLARINDA SAHNEDEN İNMEYEN BU "AYDINLARI", MERKEL'E YAZILAN MEKTUP VESİLESİYLE YENİDEN HATIRLAMAKTA YARAR VAR

Bir grup akademisyen ve aydın, mülteci krizini görüşmek üzere geçen hafta Türkiye'ye gelen Almanya Başbakanı Angela Merkel'e mektup yazarak, Avrupa'nın bu emperyalist ülkesinin başbakanından AKP'nin anti-demokratikliği karşısında beklentiye girince yeni bir tartışma da başlamış oldu.

Bu mektupçuların bir kısmı AKP'ye zamanında destek vermiş, son yıllarda ise muhalefet saflarına geçenlerden oluşuyor. Türkiye'ye telafisi zor zararlar veren bu kaleşör güruh şimdi de keyfinden ya da hatasını anladığı için AKP karşıtı saflara yerleşmiş değil. Nasıl ki AKP'ye destek verirken düzene hizmet ediyorlarsa, şimdi de aynı şeyi yapıyorlar. O nedenle Merkel'e yazılan mektup için fazla da şaşırma-ya gerek yok.

Peki kimdi bu "aydınlar", AKP'li yıllarda nasıl bir işlev gördüler?

Bu gazeteci, yazar, akademisyen, televizyoncu, romancı takımı AKP'nin kamuoyunu ikna etmekte sıkıntıya düştüğü her uğrakta imdada yetişerek, onun politikalarına meşruiyet ürettiler.

AKP'nin "bin yıllık askeri vesayeti bitirecek parti" olduğu, memleketin AKP sayesinde "normalleştiği", Türkiye'nin "bağırsaklarını temiz-

lediği" tezlerini sabah akşam tekrarlayan bu kaleşörler, kütleli olarak hayatımı-

**TÜRKİYE'YE
TELAFİSİ ZOR
ZARARLAR VEREN
BU KALEMŞÖR
GÜRÜH ŞİMDİ
DE KEYFİNDEN
YA DA HATASINI
ANLADIĞI İÇİN AKP
KARŞITI SAFLARA
YERLEŞMİŞ DEĞİL.
NASIL Kİ AKP'YE
DESTEK VERİRKEN
DÜZENE HİZMET
EDİYORLARSA,
AYNI ŞEYİ
YAPMAYI
SÜRDÜRÜYÖRLER**

za 12 Eylül 2010 referandumu arifesinde "Yetmez ama evet" diyerek girdiler.

AKP'ye meşruiyet ve toplumsal rıza üretmekle görevli bu kişiler, adeta bir beyin iğfal şebekesi gibi konuştular, yazdılar, söylediler... AKP'nin siyasal hegemonyasını kurmasına doğrudan ya da dolaylı yollarla destek veren bu yazar-çizer takımı sayesinde zihinler kirletildi. Şimdi neredeyse tamamına yakını, aldatıldık türküsünü söylemeye başladı. Oysa ortada bir aldatılma falan yok, ne AKP ne Erdoğan eskiden bugün olduğundan daha farklıydı. Ancak bu göbeği sermayeye bağlı kaleşörler rüzgar nereden eserse ona göre hareket ettikleri için dün AKP'cilik yaparken, bugün muhalefete geçiverdiler.

AKP'nin iktidar yıllarında sahneden inmeyen bu "aydınları", Merkel'e yazılan mektup vesilesiyle yeniden hatırlamakta yarar var...

MEKTUPÇU ORHAN PAMUK!

Başka bir ülkenin başbakanına, devlet başkanına mektup yazan ilk kişiler değil, geçen hafta Merkel'e mektup yazanlar... Suriye Devlet Başkanı Beşar Esad'a mektup yazıp "Ayağını denk almazsan sonun Kaddafi gibi olur" uyarısında bulunan Nobel'li romancımız Orhan Pamuk'u nasıl unuttur! 2012'nin son ayında aralarında Orhan Pamuk'un da bulunduğu altı yazar, Suriye Devlet Başkanı Beşar Esad'a bir mektup yazarak, "İstifa etmezsen sonun Saddam ve Kaddafi gibi olur" uyarısında bulununca soL gazetesi "Orhan Pamuk te-tikçiliğe başladı" manşetiyle çıkmıştı. Aynı Orhan Pamuk İspanyol El Pais gazetesine verdiği röportajdaysa AKP övgücülüğünde sınır tanımamış,

"Son 10 yılda mevcut iktidarla Türkiye çok daha zengin ve başarılı oldu" demekten geri durmamıştı. Pamuk, kelimesi kelimesine şunları söylüyordu: Türkiye'de iki şeyin olduğunu düşünüyorum. Askeri güç azaldı. Ve uzun yıllar laikliği korumak için askeri destekleyen milliyetçi burjuvazi şu anda kaygılı. Ben, Türkiye'nin başlıca sorununun Kürt meselesi olduğuna inanıyorum.

Amerikan PBS televizyonuna çıkan Orhan Pamuk, ekranlarda o günlerde birçok liberalin ağzına sakız olan aynı tezleri tekrarlıyor, ordunun gücünün azalmasını AKP'nin başarısı olarak güzelliği, laikliğin tehlikede olmadığını da sokakta içki içilmesine bağlıyor, bugün artık her biri çökmüş olan Ergenekon davalarına tam destek verdiğini açıklıyordu.

Pamuk, geçtiğimiz günlerde Fransız AFP ajansına "Otoriter askerler gönderildi, onların yerini otoriter ve İslamcı hükümet aldı" ifadelerini kullanarak tepkisini dile getiriyordu.

LIBERALİZMİN ENKAZ BELGESİ

AKP iktidarı boyunca, adı bu partiyle birlikte en çok anılan akademisyen, yazar, "sol" kökenli isim Murat Belge oldu. AKP'nin yükseliş yıllarında, fonksiyonel bir gazete olarak sipariş edilen ve yayınlanan Taraf gazetesinin önemli yazarlarından birisi olarak Murat Belge, AKP'ye soldan meşruiyet sunan bir kimlik olarak öne çıktı. Özellikle Ergenekon davaları sırasında işlev üstlenen Taraf gazetesi ve Murat Belge, dönemin AKP-Cemaat ortak prodüksiyonuyla sahnelenen, şu anda ise tüm delil ve iddialarıyla çöken Ergenekon davasında yargılananların tamamını peşinen suçlu ilan etti. AKP'nin ve YÖK'ün üniversite politikalarını eleştiren gençleri bile darbeci ilan etmekten çekinmemiş bir isim olarak Murat Belge, Hopa'da katledilen Metin Lokumcu'yu "Çevresi Ergenekon-cuydu" diye eleştirecek ve AKP'yi aklamaya çalışacak denli vicdani ve insani iflasını ilan etmişti. Son dönemlerde onu da AKP karşıtı saflarda görmek mümkün.

AKP'NİN "AKİL" ALEVİSİ

Gerçi kendisi son zamanlarda AKP iktidarından 196 TOKİ konutu + 5 milyon lira aldığı iddiasıyla gündeme gelse de, AKP tipi açılım sürecinin akıl



Murat Belge



Orhan Pamuk

sürdürüyor



Cem Vakfı Başkanı İzzettin Doğan dönemin Çalışma Bakanı Faruk Çelik'le Cami-Cemevi açılışında

adamlarından birisi olarak Aleviler arasında "İçimizdeki Yezit" diye adlandırılan bir isim oldu Prof. Dr. İzzettin Doğan.

Alevi dedesi olarak bilinen Cem Vakfı'nın Başkanı Doğan'ın siyasetle ilişkisi 12 Eylül darbesinden hemen sonra darbeci askerlerin partisi olarak bilinen MDP'ye dayanıyor. Milliyetçi Demokrasi Partisi'nin kurucuları arasında yer alan Doğan, 1987'de DYP'den aday olurken, AKP devrindeyse "Alevileri AKP'ye yaklaştırmaya çalışan isim" olarak tanımlanageldi. Kendisi için "Alevilerin içindeki Truva atı" yakıştırmaları yapılan İzzettin Doğan, AKP'nin akıl adamı olmaktan da vazgeçmedi.

"Nâzım'a yapılan Fethullah'a yapılmasın" diyerek, büyük komünist şair Nâzım Hikmet ile yeşil kuşak projesinin piyonlarından Fethullah Gülen'i aynı kefeğe koyacak kadar şirazesiz kaymış bir isim olarak Doğan, "Cami ile cemevi bir arada olsun" projesine de hararetle destek vererek Aleviler arasında adeta bir nefret nesnesine dönüşmüştür.

SAYMAKLA BİTMEZ Kİ...

Bu isimleri çoğaltmak mümkün... Basın Oran'ından Hasan Cemal'ine, Etyen Mahcupyan'ından Ali Bayramoğlu'na, Yıldırım Türker'inden Ümit Kıvanç'ına, Ahmet Altan'ından Oya Baydar'ına Nuray Mert'ine kadar epeyce isim sıralamak

olanaklı...

AKP'nin ilk iktidar yıllarında bu parti, gerici kimliğini unutturup demokrat olarak ülke içine ve dışına pazarlama işlevi de bu isimlere düşmüştü. Avrupa Birliği rüzgârı eşliğinde, bu partinin gömlek değiştirdiği vurgulanıyor, bayatlamış, ezilen müslümanların demokratik tepkisi gibi tezler piyasaya sürülüyordu. Ekonomist Eser Karakaş 2009 yılında, "Erdoğan, Baykal ve Bahçeli'ye göre fersah fersah daha çağdaş, daha cesur, daha liberal, Türkiye Cumhuriyeti yurttaşlarının daha zengin, daha özgür ve daha güvenli geleceğine çok daha dönük bir tutum benimsediğini çok net görüyorsunuz" diye yazabiliyordu.

Ancak sonra işler değişmiş, Erdoğan kendini güvende hissettikçe despotik özelliklerini sergilemeye başlamıştı. 2010

ÖZELLİKLE HAZİRAN DİRENİŞİ'NDE AKP'NİN SİYASİ ÖMRÜNÜ DOLDURDUĞUNU GÖREN BU İSİMLER, ŞİMDİ İKBAL KAPISINI BİR DÖNEM DARBECİLİKLE SUÇLADIKLARI CHP'DE VE HDP'DE GÖRMEKTE.

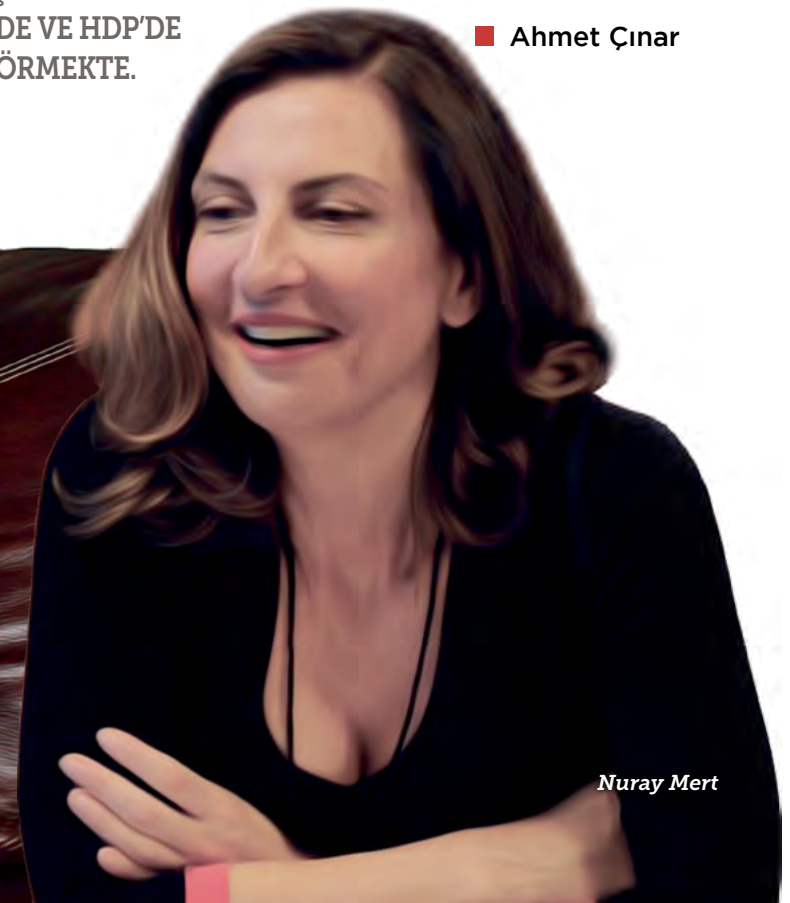
yılından itibaren AKP'lilerin bu liberal destekçileri hakkında "Onlara ihtiyacımız yok" denilmeye başlandı. Özellikle Haziran Direnişi'nde AKP'nin siyasi ömrünü doldurduğunu gören bu isimler, şimdi ikbal kapısını bir dönem darbencilikle suçladıkları CHP'de ve HDP'de görmekte, Erdoğan karşıtlığını kimseye bırakmamaktalar.

Bu isimlerin bir kısmı o dönemde yanlış yaptıklarını kabul etmiyor, bir kısmı da "kandırıldık" diyorlar. Ancak bir ortak noktaları var ki, o da şu: Erdoğan'ın sonradan değiştiğini iddia ederek düzenin restorasyonunda yine kendilerine rol kapmaya çalışmak.

■ Ahmet Çınar



Ahmet Altan



Nuray Mert

Efendi, uşağın ayağına ne zaman gider?

MERKEL, 18 EKİM'DE APAR TOPAR TÜRKİYE'YE GELMİŞ VE ÇOK AZI KAMUOYUNA SIZDIRILAN BAZI VAATLERDE BULUNMUŞSA, İTİRAF EDEMEYECEĞİ KADAR AĞIR BİR ÇARESİZLİK İÇİNDE DEMEKTİR. AVRUPA EMPERYALİST SİSTEMİ BÖYLE TEHDİT EDİLMESE, ANKARA'NIN AYAĞINA KADAR KİMSE GİTMEZDİ.

En zenginler de şaşkın. Çünkü bitmek bilmeyen kriz, Avrupa Birliği ve onun en zengin efendisi Almanya'yı açıkça vurmaya başladı. Belki Yunanistan, Portekiz, hatta İspanya, Bulgaristan, Romanya gibi "çok sorunlu" AB üyelerinin yaşadıklarına benzemeyen, ama sonuçları itibarıyla onları hiç aratmayacak ek bir toplumsal sarsıntı kendini merkez ülkelerinde de hissettiriyor.

Avrupa Almanyası, 2007 sonrası krizden şimdiye kadar zenginlerini daha zengin yaparak ve bu arada dünya ihracat şampiyonluğunu ele geçirerek kârlı çıkmayı başarmış bu ülke, derin bir toplumsal yarılmanın içinden geçiyor. Toplumun geniş kesimleri hızlı bir yoksullaşma sürecinde ("işsiz değil iş sahibi yoksullar") itirazlarını dile getirmeye başlıyor. Ancak bunun için milliyetçi ve yabancı düşmanı tezleri vitamin hapı olarak kullanıyorlar.

İçeride milliyetçilik ve yabancı düşmanlığının bu hızla gelişmesinin, ekonomisi ihracat üzerine kurulu her ülkeyi, başta da AB'nin sahibi Almanya'yı vuracağına kesin gözüyle bakılıyor. O nedenle Alman sermayesi son anketlerde bir anda muhtemel oy oranı yüzde 6.5-7 sınırına doğru hareketlenen yabancı karşıtı parti AfD'nin (Alternative für Deutschland - Almanya için Alternatif) yarattığı şaşkınlığı üzerinden atmaya çalışıyor. Asıl önemlisi, Dresden, Leipzig gibi kentlerdeki yabancı karşıtlarının, bir o kadar "yabancı dostu" ile karşı karşıya gelmesiyle ortaya çıkan sahne: AB'nin merkez ülkesinde toplumun artan mülteci akınıyla birlikte böyle cepheleşmesi, "sermayenin ikili kâbusu" olmayı sürdürüyor: İçeride toplumsal çatışmalar ve dışarıda da Alman ürünleriyle sermayesine kapanabilecek pazarlar.

ÇİFTE KABUS

AB zenginleri şaşkın. Mülteci akını karşısında çaresiz Başbakan Angela Merkel, "yüzünü görmeye hiç meraklı olmadığı" Erdoğan ve Davutoğlu gibi politikacıların önünde diz çöküp, birkaç milyar avro karşılığı sınırlarını Suriyeli, Afgan ve Pakistanlı mültecilere kapatarak AB'ye girişleri önlemesi için ricada bulunuyor. Rica? Pek de değil. Angela Merkel, 18 Ekim'de apar topar Türkiye'ye gelmiş ve çok azı kamuoyuna sızdırılan bazı vaatlerde bulunmuşsa,

itiraf edemeyeceği kadar ağır bir çaresizlik içinde demektir. Yoksa neden bir anda "kilit ülke" saydığı Türkiye'den mültecileri durdurma sözü almaya çalışsın? Ama "ricalarının emir telakki edileceğini" de biliyor. Merkel'in Schengen çerçevesinde Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlarına bazı vize kolaylıkları sağlanması için olanaklar arayacağı sözü verdiği de biliniyor. Avrupa emperyalist sistemi böyle tehdit edilirse, Türkiye sınırlarının kapatılması ve Ege'nin mülteci akınına derhal set çekmesi için Ankara'nın ayağına kadar kimse gitmezdi. Eskilerin sık kullandığı bir ifadeyle "Tarzan zor durumda" olmalı.

ÖNÜNÜ ALMAK ZOR

Merkel paldır küldür geldi ve hemen de döndü. Ama döndüğünde, 19 Ekim pazartesi akşamı, doğu eyaletlerindeki heyulanın artık önünün alınmayacağına bir kez daha tanık oldu. 1989'daki karşıdevrimin tetikçisi kentlerden Dresden'de aşırı sağdan beslenerek yabancı dostu politikalara karşı çıkan "öz Almanlar", en az kendileri kadar kalabalık "yabancı dostu Almanlar" ile karşı karşıya gösteri yaptılar. Henüz olay çıkmış değil. Ama bu gösteride Türk asıllı Almanca yazar Akif Pirinçci'nin yaptığı konuşma, tartışmaların üstüne tüy dikti: Almanya'yı mülteci işgaline ve "eşcinselleştirilmeye" karşı eyleme çağıran "kedi polisyeleri" ile ünlü yazar, "Toplama Kampları (KZ) ne yazık ki şu sıralar kapalı" diye konuşunca ortalığın iyice karışmasına neden oldu. Gösterilerin ve AfD'nin, düşük ücretle yaşamaya çalışan, hızla yoksullaşan Alman halkının Merkel politikalarına karşı büyüyen tepkisinden nasıl yararlandığına yeni bir örnek yaşandı. Bu rüzgârın fırtınaya dönüşmesinden korkuluyor. Angela Merkel sırtından vurulmak istemiyor. Ama elinden de bir şey gelmiyor. Ayaküstü at pazarlıklarıyla, çürümüş Türk yönetenlerinin eline birkaç kuruş bastırarak, Afgan, Pakistanlı ve özellikle de Suriyeli mültecilerin Türkiye'deki kamplarda toplanması için elini cebine atacağını ilan ediyor. Bu yöntem, Türkiye'ye biçilen rolün,

Kaddafi'nin sonuna hazırlanan ve dağılan bir Libya'yı andırıyor. Ancak Merkel, mültecilerin frenlenmemesi halinde yaratacağı toplam yükün onda birini bile bulmayan bir maliyetle sorunu çözebileceği görüşünde. Nitekim Mannheim'daki Avrupa Ekonomik Araştırmalar Merkezi'nden büyük basına hafta sonunda yapılan bir açıklamada, mülteci akımının bu şekilde devam etmesi halinde, yılda 30 milyar avroya ulaşabilecek bir ek mali yükün doğacağına dikkat çekildi. Merkez'in Başkanı Clemens Fuest, sağ eğilimli Die Welt'in sorularını yanıtlarken, "denetimsiz işgücü akımının" Almanya'yı kısa vadede sarsacağına kesin olduğunu da vurguladı.

Merkel'in, içeride Yeşiller ve Sol Parti'den bizdeki "akademisyenlerin çağırısına" temel oluşturduğu anlaşılabilir bir tepki almasına rağmen, apar topar İstanbul'a koşmasının ardında büyük sermayenin "mahreçler yasası" ile içerideki toplumsal yarılma eğilimleri yatıyor. Anlaşılabilir "AB demokrasisi" bırakın yoksullarını, zenginlerine bile yâr olamıyor. Fakat ne olursa olsun, Almanya'nın Türkiye'ye, AKP Türkiye'sinin de Almanya'ya sorunların çözümünde "kilit ülke" rolünü uygun gördüğünün altı bir biçimde çizilmiş oluyor.

■ Osman Çıtsay



Dön dolaş yine bana gel...

MERKEL VE ERDOĞAN'IN MÜLTECİ PAZARLIĞI, AB TARTIŞMASINI YENİDEN TÜRKİYE'NİN GÜNDEMİNE SOKTU. AB RÜZGARININ AKP'NİN İKTİDARA GELİŞİNDE ÖNEMLİ BİR ROL OYNADIĞI BİLİNİYOR. SONRAKİ YILLARDA TÜRKİYE'NİN GÖZÜNÜ ORTADOĞU'YA DİKMESİ NEDENİYLE GERİ PLANA İTİLMİŞ OLSA DA, AKP BİR KEZ DAHA AB BAŞLIĞININ NİMETLERİNDEN FAYDALANMA DERDİNDE.

AKP iktidara geldiği 3 Kasım 2002 seçimlerinde, Avrupa Birliği'ni seçim stratejisinin merkezine koymuştu. Bu partinin doğumunda en az ABD kadar AB'nin de izi var desek yanlış olmaz.

AB birçok açıdan AKP'nin iktidara gelmesinde, tutunmasında, kendini pazarlamasında önemli bir işlev gördü: 1) Kendisine şüpheyle yaklaşan geleneksel sermayeye AB rotasından sapılmayacağı, liberal reformlara devam edileceği mesajı verildi. 2) İslamcı siyasetin kapsamının dışına düşen, özellikle 28 Şubat'ın tramvasını taşımaya devam eden merkez sağ seçmene normalleşme güveni sağlandı. 3) Uzun yıllar kendisine payandalık edecek liberaller bu başlık üzerinden ittifak unsuru olarak bağlandı.

17 Aralık 2004'te AB tam üyelik müzakereleri için tarihi verince, bu sonuç AKP cephesinde tam bir zafer havası yaşanması için yeterli oldu. Öyle ki AB'nin bu kararı Ankara'da gündüz vakti havai fişek attırarak kadar AKP'lileri mutlu etmişti. AB'ye girilmesiyle birlikte büyük yardımlar alınacak, Yunanistan ve İspanya'da olduğu gibi Türkiye'de de "kalkınma" sağlanacaktı. Bu iki ülkenin de kısa süre içinde siyasi ve ekonomik istikrarsızlığa düşecekleri o günlerde henüz bilinmiyordu.

Sermayenin istediği "AB'ye uyum yasaları" bir bir geçerken, diğer yandan da Türkiye'ye ülke tarihinde görülmemiş miktarlarda sıcak para akışı gerçekleştirilmesi ekonomide iyimser bir hava yaratıyordu. Ancak bu iyimser hava kısa sürdü.

2006 yılına gelindiğinde Türkiye'nin AB'ye üyeliğinin kısa zamanda gerçekleşmeyeceği anlaşılırken, Kıbrıs sorunu ve Ermeni meselesi gibi Türkiye'yi zorlayan konuların yanı sıra, Almanya Şansölyesi Angela Merkel'in Türkiye'nin AB üyeliğine karşıtlığı da tam üyeliği zora soktu. Ancak bunlara rağmen 2007 seçimlerine de arkasına AB rüzgarını alarak girebilen AKP, bu seçimlerin ardından gelen özgüven ile bir yandan devlet kurumlarını kendisine tabi kılmak için hamleler yapacak, bir yandan da yavaş yavaş ibreyi Ortadoğu'ya doğru çevirecekti. Birkaç yıl içinde de Arap ülkelerinde başlayan isyanları fırsat bilen AKP ABD'nin taşeronu rolüyle tamamen bölgedeki gelişmelere angaje olacak, AB uzun bir süre için gündemden düşecekti. 2012'ye gelindiğinde artık "Şangay Beşlisi" de denen Şangay İşbirliği Örgütü'ne katılmaktan bahsedilir olmuştu. Tabii ki, NATO üyesi olan Türkiye'nin Şangay Beşlisi'ne dahil olması mümkün olmasa da 2013 yılına gelindiğinde Türkiye, örgütün diyalog



partneri olmuştu. AB'den giderek uzaklaşırken 2015 yılındaki sığınmacı krizi ve görüşmeler Türkiye'nin birliğe üyeliğine dair tartışmaları yeniden başlattı.

SIĞINMACI KRİZİ VE AB

Büyük çoğunluğu emperyalist saldırıya uğramış Libya, Suriye, Afganistan gibi ülkelerden gelen sığınmacıların, yoğun olarak Türkiye ve Akdeniz üzerinden Avrupa'ya geçişi, giderek derinleşen sığınmacı krizini dünyanın gündemine soktu. 2014 yılında AB ülkeleri 626 bin mültecilik başvurusu alırken, 5 Ekim

tarhli Bild, 2015 yılında bu sayının 1.5 milyona ulaşacağını duyurdu. AB'nin kabul etmek istediği mülteci sayısı ise bunun çok altındaydı. Bunun üzerine AB liderleri, sığınmacıların Türkiye'de tutulması için görüşmelere başladı.

Sığınmacıların Türkiye'de kalması karşılığında Türkiye'ye 3 milyar avro verilmesi ve vize kolaylıkları sağlanması planlanırken, Türkiye'nin geri kabul anlaşmasını kabul etmesi karşılığında AB müzakerelerinin yeniden başlaması da konuşuldu.

■ Tulga Buğra Işık

Geri kabul anlaşması nedir?

Türkiye'den kabul etmesi istenen geri kabul anlaşması, Avrupa Birliği ülkelerine gelen sığınmacıların, yeniden geldikleri ülke olan Türkiye'ye gönderilmelerini içeriyor. AB, bir yandan bu anlaşmayı kabul etmesi için Türkiye'ye çeşitli teklifler sunarken, bir yandan da sığınmacıların gönderilmesi için yöntemler tasarlıyor. The Times'a sızan bir AB raporu, AB ülkelerinin yüz binlerce sığınmacıyı birkaç hafta içerisinde birliğin dışına yollayacak sınır muhafız birliklerinin kurulmasından söz ediliyor. Sığınmacıların Türkiye'nin yanı sıra, AB kalkınma yardımı alan Mali, Nijer, Somali ve Eritre'ye de gönderilmesi planlanıyor.



KEMAL OKUYAN

Salak değiliz, inanıyoruz

Güzel olmuş, HDP Eşbaşkanı Selahattin Demirtaş, Cumhuriyet'e konuşmuş. Konuşmuş ve "AKP'yi de içine alan geniş tabanlı bir hükümet kurulursa, biz görevden kaçmayız" demiş. Açık konuşmuş, hatta o kadar açık konuşmuş ki, "zaten AKP'de seçimden sonra tartışma çıkacağı"ni özellikle vurgulamış, üstüne AKP elitleri diye bir kavram geliştirerek hedefi daraltmış. Bir AKP var, hani "milli irade" dedikleri, saygı duydukları, bir de elitler! Erdoğan ve arkadaşları...

Bilal'e anlatır gibi anlatmış.

Türkiye'deki restorasyon girişiminin Erdoğansız bir AKP ve CHP-HDP yakınlaşmasıyla ortaya çıkan yeni sosyal-demokrasiye bel bağladığını söyleyip dururduk; Demirtaş birinci elden ilan etmiş, durum budur diye.

Sol bunu kabul edenlerle etmeyenler arasında bir ayrışma yaşamıyor. Bu ayrışma yaşandı, bitti. Tercihini yapan yaptı. Bu projeye şu ya da bu noktadan, şu ya da bu niyetle, şu ya da bu ölçüde eklenenler sol olmaktan çıktı.

Erdoğansız bir AKP ve CHP-HDP yakınlaşmasıyla ortaya çıkacak geniş tabanlı bir hükümetin Türkiye'nin yoksullarına, emekçilerine sunabileceği bir şey olup olmamasıyla ilgilidir tartışma. Ve bu tartışma, komünistlerin her gün daha fazla kişiyi Erdoğansız bir AKP ve CHP-HDP yakınlaşmasıyla ortaya çıkacak geniş tabanlı bir hükümetin Türkiye'nin yoksullarına, emekçilerine hiçbir şey veremeyeceğine ikna etmesi dışında artık bir anlam taşımamaktadır.

Erdoğan Türkiye toplumunu yordu. "Hele bir gitsin de" diyenlerin sayısı arttı. Başka her şeyi bir yana itip Erdoğan nefreti üzerinden konum almak, halkı bir noktadan sonra zayıf düşürmeye, Erdoğan'ı güçlendirmeye başladı. O nokta, 2013'te Erdoğan'a tepkinin en pozitif, en sonuç alıcı, en anlamlı ürünü olan Haziran Direnişi'ydi.

Sonrasında Erdoğan'a kilitlenen bir muhalefet, geniş bir tabana sahip olan AKP şebekesinin Tayyip tarafından şantaja bağlanmasına yardım ettiği gibi, AKP iktidarında büyük kârlar elde eden uluslararası tekellere de AKP'nin nimetlerini terk etmeden aşırılıklardan kurtulma, toplumsal riskleri kontrol altına alma yolunu açtı.

Aşırılık Erdoğan'dır. Risk, bağımsız bir

toplumsal hareketti. Bu hareketi adım adım başka bir düzleme taşıdılar ve hareket olmaktan çıkardılar. Geçiş kanallarının açılmasında "sol"u kullandılar, Haziran'ı Haziran diye diye yok ettiler.

Kullanırlar.

AKP, yaşanası bir ülke olmaktan çoktan çıkan bir ülkeyi cehenneme çevirdi. Bu aynı zamanda sermayenin cenneti. Gericilik, emperyalizm, piyasa ekonomisi bir bütündü. Emekçilerin cehennemi, sermayenin cennetiye, uluslararası tekeller "sürdürülebilir bir cennet" arayacaklar doğal olarak. Alternatif, cennetlerine kaosa sürükleyerek ulaşmalarıdır.

Erdoğan bununla korkutmaktadır. Ama diğerleri de, bununla korkutmaktadır. Erdoğan "ben yoksam kaos var" diyor. Diğerleri "Erdoğan varsa kaos var" diyor.

Salak mıyız biz?

Başkalarının cennetinden bize ne!

Sol buna itiraz edendir. Abdullah Gül'ü Erdoğan'a tercih etmeyendir sol. Ve sol artık Türkiye'de en azından bir süreliğine komünistlere daralmıştır. Komünistlerin daralmayıp, çoğalması solun geleceğidir.

"Daha iyi değil mi" sorusu, "adım adım düzleşme çıkartırız ülkeyi" varsayımı, "bu kafayla AKP'ye hizmet ediyorsunuz" öfkesi... Bunların üzerine çizendir sol.

AKP zihniyetine yaşam öpücüğü veren geniş tabanlı koalisyon AKP'ye hizmet etmiyor, biz ediyoruz öyle mi!

Gerçekten çok etkileyici...

Ama mesele şu: AKP'yi Erdoğan'ın zorbalığından, otoriterliğinden ibaret görüyorlar, göstermek istiyorlar.

Gericilik, emperyalizm, piyasa...

Onlar dursun, Erdoğan gitsin. E bunu uluslararası gericilik, emperyalizm, piyasa da diyor.

Demiyor mu? Biz mi uyduruyoruz?

Yukarıda sordum, tekrar edeyim, salak mıyız biz?

Yok, salak değiliz, inanıyoruz biz.

Gericiliğin, emperyalizmin, sömürü düzeninin belinin kırıldığı bir dünya ve Türkiye'ye inanıyoruz.

Inanın!



“SOL ARTIK TÜRKİYE'DE EN AZINDAN BİR SÜRELİĞİNE KOMÜNİSTLERE DARALMIŞTIR. KOMÜNİSTLERİN DARALMAYIP, ÇOĞALMASI SOLUN GELECEĞİDİR. "DAHA İYİ DEĞİL Mİ" SORUSU, "ADIM ADIM DÜZLÜĞE ÇIKARTIRIZ ÜLKEYİ" VARSAYIMI, "BU KAFAYLA AKP'YE HİZMET EDİYORSUNUZ" ÖFKESİ... BUNLARIN ÜZERİNİ ÇİZENDİR SOL.”



Dünya komünist hareketinin temsilcileriyle birlikte sözümüzü, şarkılarımızı, şiirlerimizi söyleyecek ve haykıracağız:

Türkiye'nin ve dünyanın aydınlık geleceğine

Biz inanıyoruz!



KOMÜNİST PARTİ

**30 Ekim
Cuma
saat 20.00
Haliç Kongre
Merkezi**



www.kp.org.tr



[/kpninsesi](https://www.facebook.com/kpninsesi)



[/kpninsesi](https://twitter.com/kpninsesi)

İstanbul ve çevresinden kaldırılacak otobüslerin bilgisi internet sitemiz ve sosyal medya hesaplarımızdan yayınlanacaktır.

Hokus pokus, işsizlik kayboldu!

İŞSİZLİK VERİLERİNİN HESAPLANMASINDA ÜLKEMİZDEKİ KADAR KARMAŞA YAŞANAN ÜLKE VAR MIDIR BİLİNMEZ AMA BİZDE GERÇEK İŞSİZLERİN SAYISINA ULAŞMAK AYRI HESAPLAMALARI GEREKTİRİYOR. ZİRA TÜİK HESAPLARINI, İŞSİZLİĞİ DÜŞÜK GÖSTERMEK İÇİN YAPIYOR. GERÇEK RAKAMLAR RESMİ RAKAMLARIN NEREDEYSE İKİ KATI.

Geçen hafta 2015 Temmuz ayı işsizlik rakamları açıklandı. Türkiye genelinde 15 ve daha yukarı yaştakilerde işsiz sayısının geçen yılın aynı dönemine göre 103 bin kişi arttığı ve işsizlerin sayısının 2 milyon 970 bin kişiye ulaştığı açıklandı. İşsiz rakamındaki artışa rağmen işsizlik oranı değişim göstermeyerek yüzde 9,8 seviyesinde kaldı. 15-24 yaş grubunu içeren genç işsizliğin 0,1 puan artışla yüzde 18,3 olduğu da açıklandı.

İstihdam edilenlerin sayısı 932 bin kişi artarak 27 milyon 342 kişi; istihdam oranı yüzde 47,2; işgücüne katılma oranı yüzde 52,4 oldu. Türkiye bu açıdan, işgücüne katılım oranı yüzde yüzde 70'lerin üzerinde olan AB ve OECD ülkelerinin ortalamasının gerisinde bulunuyor.

İstihdam istatistiklerinde bir diğer veri; kadınların işgücüne katılım oranları. Kadınların yüzde 35,9'u işgücüne katılırken erkeklerde oran yüzde 78,5 olarak gerçekleşmiş. Ülkemizde, 11,6 milyon ev kadını, 1,5 milyonu da iş aramadığı için işgücü içinde değerlendirilmiyor ve işsiz kabul edilmiyor. Çeşitli nedenlerle işgücünün dışında kalan

kadınların sayısı 20 milyonu aşıyor.

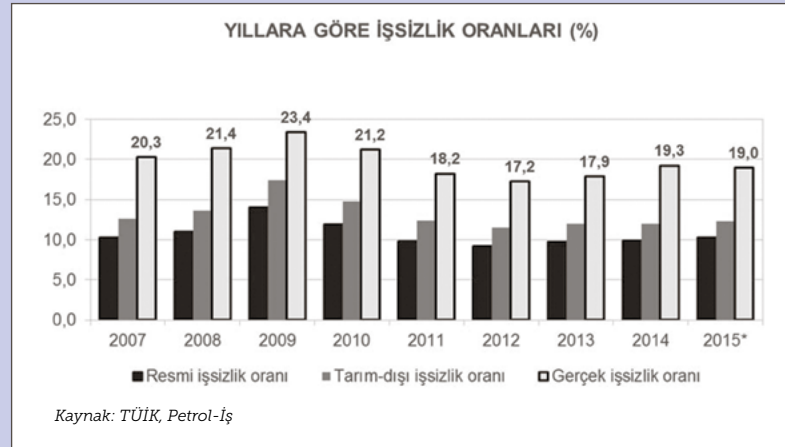
Gerçek işsizlik rakamları resmi rakamların neredeyse iki katı. Gerçek işsizlik; çalışmaya hazır ancak iş aramaktan ümidini kesmiş ya da başka nedenlerle iş aramayanlar, mevsimlik işçiler, eksik istihdam edilenler resmi işsiz sayısına dahil edilerek bulunuyor. 2008 krizinin ardından 2009 yılında, gerçek işsizlik rakamlarına göre dört kişiden biri işsizdi, işsizlik yüzde 25'leri bulmuştu. 2012 yılında gerçek işsizlik rakamı yüzde 17,2'ye gerilemişti. 2014 yılında ise, resmi işsizlik yüzde 9,9 değerindeyken gerçek işsizlik rakamı yüzde 19,3 değerine yükseliyordu.

Türkiye, işsizliğin düşük gösterilmesine rağmen en yüksek işsizlik oranı açısından 2014 yılında dünyada 13'üncü sıradaydı, bu yıl 9'unculuğa yükseldi.

HER YOL VAR

AKP iktidarında, istihdam verilerinin iktidarın hedefleri ile uyumlu hale gelmesi ve iktidarı başarılı göstermek için çalışan bürokratlar akıl almaz yöntemler buluyor. Veri setinde değişiklik ile işsizlik oranı düşürülüyor, evde engelli bakımı için sosyal yardım alan 500 bin kişi istihdam edilen toplam sayı içinde değerlendiriliyor, işsizlik 0,7 puan düşürülüyor, İŞKUR'a kayıtlı işsizlerin sayısı bir ayda 1,1 milyon azaltılıyor.

TÜİK, 2014 Şubat ayından başlayarak istihdam ve işsizlik göstergelerinde yeni bir hesaplama yöntemi kullanmaya başladı. Yeni hesaplama yönteminde yapılan işsizlik tanımı değişti. Eski seride üç ay öncesine kadar iş arayanlar işsiz olarak tanımlanırdı, yeni dönemde bir aylık süre içinde iş arayanlar işsiz olarak değerlendirildi. Yani yeni yöntemde göre, bir ile iki ay önce iş başvurusu yapmış ve işe başlamaya hazır olan



kişi artık işsiz sayısına dahil edilmiyor.

İşsizlik tanımının değişmesi ile birlikte, işgücüne dahil olmayan nüfus ile iş aramayıp çalışmaya hazır olan mevsimlik kategorilerdeki nüfus arttı. Gerçek işsizlik oranları önceki hesaplamalardan daha yüksek çıkmaya başladı. Ancak yukarıda bahsettiğimiz yöntemle veri setinin değiştirildiği ilk ay işsiz sayısı 307 bin kişi, işsizlik oranı ise yaklaşık 1 puan düştü. İşsizlik rakamları, Ocak ayı dahil önceki verilerle karşılaştırılabilir olmaktan çıktı. TÜİK de bu durumdan hareketle, yeni seriye göre, açıklamaya başladığı verileri ekonometrik modelleme yöntemiyle 2005 yılına kadar geriye götürüp yeniden hesapladı. Eski seride işsizlik oranı 2005 yılı için 10,6 iken yeni seride 9,5'e düştü. 2014'e kadar hemen hemen bütün yıllar için yeni seride işsizlik oranı 10 puan aşağıya düşürülmüş oldu, tabii ki kâğıt üzerinde! Bürokratlar, hükümetin ekonomi politikalarını başarılı olarak göstermek için büyük çaba sarf etti. Ancak verilerin güvenilirliği çok zedelendi.

AKP'NİN BÜROKRATI

Yeni ortaya çıktı ama TÜİK'in, son beş yıldır yapılan bir uygulama olduğunu ifade ettiği, evde engellilere bakan kişilerin istihdam edilenler içinde sayılması da işsizlik oranlarını düşürüyor. Evde engelli bakımı için sosyal yardım alan 500 bin kişi istihdam kapsamında değil, "iş arıyor" olarak değerlendirilseydi Temmuz 2015 için açıklanan işsizlik oranı yüzde 9,8 değil yüzde 11,5 olacaktı.

TÜİK'den bir yetkilinin gazetelere konu hakkında verdiği demeç çok çarpıcı. Yetkili, konuyla ilgili, istihdamın ilk kuralı olan iş ilişkisi kurulmadan nasıl istihdam

içinde değerlendirildiğinin yanıtı olarak bu kişilerin "kayıt dışı istihdam içinde" değerlendirildiklerini söylüyor, üstelik bir de katma değer üretiminden de bahsedip şu ifadeleri kullanıyor: Devlet bakan kişiye para veriyor ve "benim yerime sen bak" diyor. Başka bir yerden sigortalı değilse bu kişilerin sigortası bulunmuyor, bu yüzden kayıtdışı istihdamda sayıyoruz. Biz istihdam rakamını ulusal hesaplar kapsamında yapıyoruz. İstihdam için bir katma değerinin olması lazım. Evde bakım hizmeti yapanların da hizmet katma değeri olduğu için istihdam olarak sayılması yanlış değil. İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri başlığı altında ve ücretli istihdam kapsamında değerlendiriyoruz.

TÜİK dışında işsizlik verilerinin açıklamasında kendisini hak sahibi gören İŞKUR'da kayıtlı işsizlerin sayısı bir ayda 1,1 milyon düştü. Ağustos ayında kayıtlı işsiz sayısı 3 milyon 219 bin 934 kişi iken Eylül ayında bu rakam birden 2 milyon 85 bin 870'e düştü. 1,1 milyon kişi kayıtlı işsizler arasında yer almadı.

İŞKUR, Sosyal Güvenlik Kurumu'yla yaptıkları eşleştirme nedeniyle düşüşün yaşandığını, rakamların güncellendiğini söyledi. Kayıtlarda karşılaştırmanın neden yeni yapıldığı açıklanmazken, işsizlerin sayısında düşüş yaşanması hedeflerle uyumlu görünüyor.

Ancak şimdi de İŞKUR'un bu son operasyonu ile TÜİK'in işsiz rakamı ile İŞKUR'un işsiz rakamları arasında fark çıktı. Muhtemelen bu uyumsuzluğu da gelecek aylarda yapacakları güncellemelerle birbirine yaklaştırırlar.

■ Zehra Güner

Yalnızca %11'i kullandırıldı

İşsizlik Sigortası Fonu'nun geliri, işçi, patron ve devletin ödediği primlerden oluşuyor. Her ay işçinin brüt ücreti üzerinden işçi ve devlet yüzde 1, patron yüzde 2 prim ödüyor. İşsizlerin sayısındaki artışa rağmen, 13 yıllık AKP iktidarında fonda biriken paranın yalnızca yüzde 11'i işsizler için kullanıldı. Güneydoğu Anadolu Projesi harcamalarında 12 milyar liranın üzerinde para aktarıldı. Bunun yanı sıra kısa çalışma ödeneğinde, ücret garanti fonu harcamalarına yatırılan İşsizlik Sigortası Fonu'nun neredeyse tamamı denebilecek bir bölümü Hazine tarafından kullanıldı.

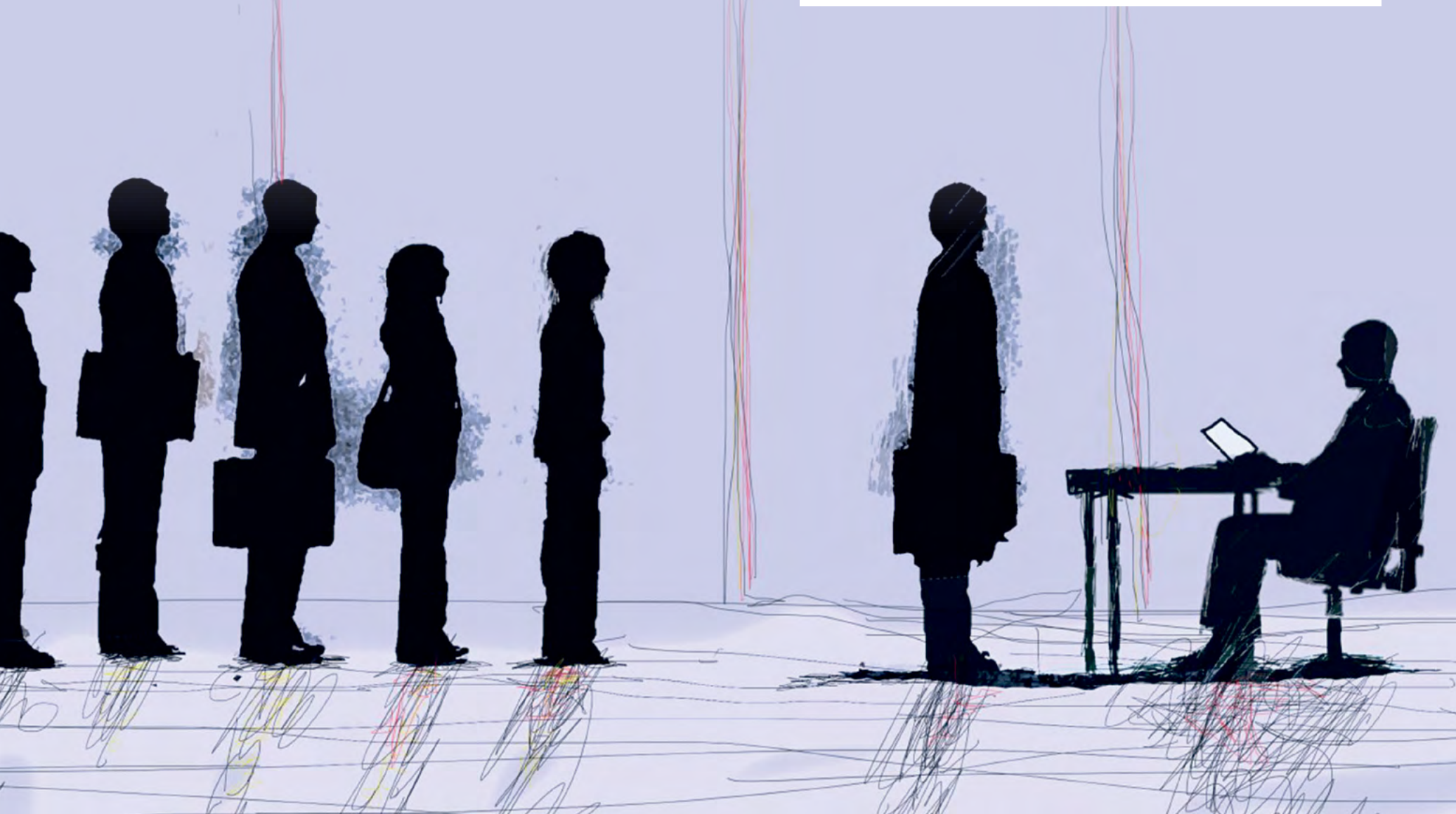
Eylül 2015 tarihi itibarıyla 89,9 milyar lira büyüklüğe ulaşan İşsizlik Sigortası Fonu'nun 83,7 milyar lirası tahvilde, 6,2 milyar lirası banka mevduatında bulunuyor.

Fondan yararlanmak için Mart 2002 ile Eylül 2015 tarihleri arasında 6 milyon 44 bin 949 kişi başvurdu. 4 milyon 168 bini işsizlik ödeneği almaya hak kazandı ve fondan 10 milyar 60 milyon lira işsizlik ödemesi yapıldı. Son iki yılda işsizlik ödeneğinden yararlanmak için başvuruların sayısı 2 milyon kişinin üzerinde oldu. Fondan ödenek almak için başvuru yapan 1 milyon 876 bin 144 işsiz ödenek alamadı.

HERKES YARARLANAMIYOR

İşsiz kalan her işçi fondan yararlanamıyor. Ödenek alabilmenin koşulları ağır. İşsizlik Sigortası Fonu'ndan yararlanabilmek için, işten ayrılmadan önceki dört ay içinde sigorta priminin ödenmiş olması, son üç yıl içinde en az 600 gün süre ile işsizlik sigortası primi ödemiş olması, kendi istek ve kusuru dışında işini kaybedenlerin hizmet akdinin feshini takip eden 30 gün içinde İŞKUR'a başvuruda bulunmuş olması şartları aranıyor. İşsizlik ödeneği, net asgari ücretle sınırlandırılıyor ve en fazla 10 ay alınabiliyor.

Hizmet akdinin feshinden önceki son üç yıl içinde 600 gün sigortalı olarak çalışıp işsizlik sigortası primi ödemiş olan sigortalı işsizlere 180 gün, 900 gün sigortalı olarak çalışıp işsizlik sigortası primi ödemiş olan sigortalı işsizlere 240 gün, 1080 gün sigortalı olarak çalışıp işsizlik sigortası primi ödemiş olan sigortalı işsizlere 300 gün süreyle işsizlik ödeneği veriliyor.



PYD 'fırsatları' değerlendiriyor

CERABLUS TÜRKİYE'NİN "KIRMIZI ÇİZGİSİ". SÖYLENTİLER, PYD'NİN ABD'NİN TEREDDÜDÜNE KARŞI CERABLUS İÇİN RUSYA İLE BİRLİKTE HAREKET EDEBİLECEĞİNİ İLERİ SÜRÜYOR. ANCAK BU SÖYLENTİNİN, ABD'Yİ "İKNA ETMEK" İÇİN YAPILAN BİR BLÖF OLDUĞUNU DÜŞÜNMEK İÇİN ELDE DAHA ÇOK VERİ VAR.

Rusya'nın Suriye'de askeri operasyonlara başlamasıyla birlikte, gözlerin çevrildiği aktörlerden birisi de Rojava'yı kontrol altında tutan Demokratik Birlik Partisi (PYD) oldu.

Aslında, Rusya ile Suriye Kürtlerinin ilişkisi yeni başlamadı. 2012 yılının sonunda başlayıp 2013 ortalarına kadar süren Serêkanî'ye cihatçı saldırısının püskürtülmesinde, YPG'nin dolaylı olarak Ruslardan destek aldığı iddia edilmişti. YPG'lilerin elinde, o dönemki videolarda görüldüğü üzere, yeni alındığı belli olan Kornet tipi füzeler vardı. Bir iddia, bu yardımların Rusya'dan Kürdistan Yurtseverler Birliği aracılığıyla alındığıydı.

Daha sonra, Cenevre-2'de Kürtlerin temsil edilmesine yönelik Rus tarafından ciddi bir adım gelmişti. 2013 yılının Haziran ayında aralarında PYD lideri Salih Müslim'in de bulunduğu Kürt Yüksek Konseyi (KYK) yetkilileri Moskova'ya giderek üst düzey temaslarda bulunmuştu. Ancak Rusya'nın Kürtleri bağımsız bir grup olarak konferansa katma sözü, ABD ve özellikle de Türkiye'nin karşı çıkması nedeniyle boşa düşmüştü.

Bu esnada, PYD'nin aynı zamanda ABD ile de görüştüğü ve bazı "garantiler" vermek için çabaladığı biliniyor. Bu süreç, Kobani'ye yönelik IŞİD saldırısı ile birlikte doruk noktasına ulaştı ve PYD ABD'nin ittifak sistemi içerisinde, askeri düzeyde "operasyon odası"nda bir temsilci ile yer almaya başladı.

Bununla birlikte, ABD'nin Rojava'nın statüsüne yönelik Türkiye kaynaklı tereddütleri ortadan kalkmış değildi. PKK'nin bir uzantısı olarak görülen PYD ile girilecek ittifakın ne kadar sürekli olacağı, ABD'nin PYD'ye güvenip güvenemeyeceği Washington açısından net değil. Test ettiler, ediyorlar, yukarıda söylendiği gibi bazı garantiler de aldılar. Ancak "yeme de yanında yat" bir yeni Barzanistan projesinin Rojava'da bir türlü tutmadığı da açık. Özellikle Tel Abyad'ın kurtarılmasından sonra Cerablus'a gözünü diken YPG'nin Fırat'ın batısına geçmesine henüz müsaade edilmeyişinin de

bir pazarlık konusu olduğunu düşünmek için çok neden var. ABD, Afrin-Kobani hattının birleştirilip "süreğen" bir Rojava Kürdistanı yaratılmasını şimdilik durduruyor. Ama şimdilik...

Rusya'nın askeri yığınağı tam da böyle bir dönemde gündeme geldi. Moskova'nın ilk hedefinin Lazkiye-Halep-Humus üçgeni olduğu bombardımanlarla birlikte anlaşıldı. Hedef, Suriye ordusunun kontrol altında tuttuğu ana eksen güvence altına almak ve özellikle geçen baharda ordunun kaybettiği topraklarının alınmasına yardımcı olmak. Ana IŞİD operasyonunun da bundan sonra gündeme geleceği konuşuluyor.

Bu noktada, PYD/YPG ile Rusya arasındaki ilişkiler de çeşitlilik kazanıyor. Lübnan'dan yayın yapan El Ahbar'da çıkan bir habere göre, Rusya ile YPG, Halep'in güneyinde cihatçı unsurlara karşı Suriye ordusunun çatısı altında savaşma konusunda anlaşmıştı. Yine bir başka

iddiaya göre, Şam ve Lazkiye'yi ziyaret eden PYD'li yetkililer, Irak-Suriye sınırındaki IŞİD unsurlarına yönelik operasyonda ordu ve Rusya ile birlikte hareket etmeyi kabul etti.

Bütün bunlar olurken, bir başka haber ise ABD kaynaklıydı. Buna göre, Araplarla Kürtleri bir araya getiren Suriye Demokratik Ordusu kurulmuştu. "Arap muhalifler" olarak adlandırılanlar, çoğunlukla zaten YPG ile birlikte hareket eden "Burkan el-Fırat" koalisyonuydu. Bu koalisyonda, bir dönem Rakka'da Nusra Cephesi ile birlikte hareket eden Suwar el-Rakka da yer alıyor. Yeni koalisyonda bir başka dikkat çekici örgüte, Lazkiye'de Alevilere saldırıları ile bilinen Sultan Selim Tugayları.

"Suriye Demokratik Ordusu"nun ilk hedefinin Rakka olacağı belirtiliyor. Ancak Kürtlerin öncelikli tercihi, Afrin ile Kobani'yi birleştirecek operasyonun en önemli uğrağı olan Cerablus. Cerablus ise, Türkiye'nin "kırmızı çizgisi". Söylentiler, PYD'nin ABD'nin tereddüdüne karşı Cerablus için Rusya ile birlikte hareket edebileceğini ileri sürüyor. Ancak bu söylentinin, ABD'yi "ikna etmek" için yapılan bir blöf olduğunu düşünmek için elde daha çok veri var.

■ Erman Çete

PKK'NİN BİR
UZANTISI OLARAK
GÖRÜLEN PYD
İLE GİRİLECEK
İTTİFAKIN NE
KADAR SÜREKLİ
OLACAĞI, ABD'NİN
PYD'YE GÜVENİP
GÜVENEMEYECEĞİ
WASHINGTON
AÇISINDAN
NET DEĞİL.
TEST ETTİLER,
EDİYORLAR,
YUKARIDA
SÖYLENDİĞİ GİBİ
BAZI GARANTİLER
DE ALDILAR.



Dış ticaret kırılganlığı artırıyor

İHRACATTAKİ DÜŞÜŞ, İTHALATIN DA DÜŞTÜĞÜ ÖNE SÜRÜLEREK MAZUR GÖSTERİLMEMEYE ÇALIŞILIYOR. ANCAK İTHALATIN MİKTAR BAZINDA DÜŞMEDİĞİ, EMTİA FİYATLARINDAKİ OLASI BİR ARTIŞLA BİRLİKTE DAHA BELİRGİN HİSSEDİLECEK ŞEKİLDE İTHALAT BAĞIMLILIĞININ ARTTIĞI GÖRÜLÜYOR. İHRACATIN KOMPOZİSYONUNDA İSE NİTELİK DÜŞÜŞÜ OLDUĞU GÖRÜLÜYOR.

Türkiye kapitalizminin yönsüzlüğü verilere de daha kuvvetli yansımaya başladı. Ağustos ayı sanayi üretim artışı, büyümeye ilişkin iyimser beklentilere yol açsa da iki tatil arası bir sahte bahardan ibaret görünüyor.

Temmuz ve Eylül aylarındaki bayram tatilleri, fabrika bakımlarının bu yıl Temmuz ayına çekilmesi gibi etkilerle Ağustos ayı ertelenmiş ve öne çekilmiş üretimlerin gerçekleştiği bir ay oldu. Eylül ve yılın kalanına ilişkin göstergeler otomotiv ihracatı ve üretimi dışında pek iyi haberlere işaret etmiyor. İmalat sanayi üretiminin ve dış ticaretin detayına bakıldığında ise nicel değişikliklerin ötesinde yapısal bozulmaya yol açacak kimi nitel kaymaların olduğu da görülüyor.

İTHALAT YANILSAMASI

2014 ortasından itibaren petrol başta olmak üzere emtia fiyatlarındaki düşüş, Türkiye'nin ithalat faturasını düşürdü. Ancak 2015 yılının ilk sekiz ayına bakıldığında ithalatın miktar bazında azalmadığı, aksine arttığı görülüyor. Bu artışta ham petrol, akaryakıt, kimyasallar başta olmak üzere hammadde ve yarı mamul ithalatındaki yükseliş etkili. Hammadde fiyatlarındaki

düşüş, ithalat vergilerindeki artış ve TL'nin değer kaybına rağmen ithalat yönelimini güçlendiriyor. Bu aynı zamanda üretimde ithalat bağımlılığının arttığını, bu dalganın ardından fiyatlar tekrar yükseldiğinde bazı ürün gruplarında yeniden üretime dönüşüm mümkün olmayabileceğini de düşündürüyor. Özellikle demir cevheri fiyatlarındaki düşüşle birlikte Türkiye'deki hurdaya bağımlı elektrikli ark ocaklı tesislerin üretimlerini azalttığı, yarı mamul ve mamul demir-çelik ithalatının arttığı görülüyor. Büyük bir irrasyonelitenin sonucu olarak uzun yıllardır var olan bu tesislerin üretim kaybı 2016 yılında da devam edecek. Pazarın bu ölçüde ithalata açık hale gelmesinin, entegre tesisleri de etkileyebileceği düşünülüyor.

TEHLİKE SİNYALLERİ

İhracattaki zayıf seyir, bölgedeki siyasi gelişmeler, euro/dolar paritesinin seyrinin tutar bazında ihracatı düşürmesi, emtia fiyatlarındaki gerilemenin birim fiyatları aşağı çekmesi gibi gelişmelerle "arızı" bir durum olarak değerlendirilmeye, yeni pazarlar ya da sorunlu pazarlarda eski günlere dönülmesi, parite ve emtia fiyat etkilerinin "yeni normal" olarak oturmasıyla aşılabacağı

beklentilerine yol açıyor. Oysa ihracatta özellikle Avrupa pazarında ürün kompozisyonunda değişim yaşandığı, daha düşük fiyatlı, daha standart ürünlerin ihracat içinde ağırlığının arttığı görülüyor. Düşen emtia fiyatları Avrupa ülkelerinin üretiminde ve Birlik içi ticarete artışa yol açmış durumda. Özellikle bu durum en önemli ihracat sektörlerinden tekstilde belirgin bir biçimde gözlenebiliyor. Belçika, Avusturya gibi ülkeler kaliteli, özellikli kumaş üretimlerini artırırken Türkiye'den yapılan ithalatta düşüş izleniyor.

Dış ticarete tersine alınması güç görünen yapısal bozulmayı deniz taşımacılığı da teyit ediyor. Yılın ilk yarısında deniz yoluyla taşınan toplam yük miktarı artarken, konteyner taşımacılığı azaldı. Konteyner taşımasına konu ürün grupları "yükte hafif pahada ağır" olarak nitelenen birim fiyatı daha yüksek mallardan oluşuyor.

Türkiye'nin ham petrol, akaryakıt, kömür, demir cevheri, kimyasal ithalatı artarken tekstil ürünleri başta olmak üzere mamul ihracatında daha niteliksiz ürünlerin ağırlığı artıyor, toplamda ise mamul ihracatı azalıyor.

Dış ticaretteki gelişmeler yapısal bozulmada ve kırılganlıkta artışa işaret ediyor.



Düşen emtia fiyatları Avrupa ülkelerinin üretiminde ve Birlik içi ticarete artışa yol açmış durumda. Özellikle bu durum en önemli ihracat sektörlerinden tekstilde belirgin bir biçimde gözlenebiliyor. Belçika, Avusturya gibi ülkeler kaliteli, özellikli kumaş üretimlerini artırırken Türkiye'den yapılan ithalatta düşüş izleniyor.

Emperyalist entegrasyonda yeni bir aşama: TPP

TPP ANLAŞMASININ, İMZACI ÜLKELERİN ABD ÜRÜNLERİNE UYGULADIKLARI 18 BİNDEN FAZLA VERGİNİN KALDIRILMASIYLA TEKELCİ KAPİTALİZMİN VE ABD EMPERYALİZMİNİN ÇIKARLARINA GÖRE DÜZENLENDİĞİ ORTAYA ÇIKIYOR. ANLAŞMANIN DİĞER STRATEJİK HEDEFİ İSE ÇİN VE ORTAKLARININ KUŞATILMAYA ÇALIŞILMASI.

İkinci Dünya Savaşı sonrası sosyalist ve emperyalist blok arasındaki mücadele dünyadaki birçok sömürge ülkenin ulusal bağımsızlığını kazanmasıyla sonuçlandı. Ancak Sovyetler Birliği'nin dağılmasının ardından eski yöntemlerin geçersizleştiği dünyada yeni emperyalist stratejiler devreye girdi. Bunların başlıcalarından biri "demokratik" bir çerçevede sunulan ülkeler arasındaki iktisadi bütünleşme bölgeleriydi.

Bunların ilki olan Avrupa Birliği (AB), Avrupa solunu ve komünist hareketi en başından itibaren ikiye böldü. Komünist hareketin devrimci kanadı AB'ye karşı çıkarırken, liberal ve reformist sol çeşitli bahanelerle AB'den yana oldu. AB'nin Almanya gibi en güçlü emperyalist ülkenin tekellerinin çıkarlarını yansıttığı, her zaman hiyerarşik bir dizilim gösterdiği, işçi sınıfının çıkarlarına karşı olduğu ve bir süre sonra kendisine bağımlı ülkeleri felakete sürüklediği, zaman içinde çok iyi anlaşıldı.

Şimdi ise dünya çapında, merkezinde ABD'nin durduğu büyük entegrasyon projeleri devreye giriyor. Halk ve işçi sınıfı düşmanı karakteri çok belirgin olduğu için yıllarca hedefteki ülkelerin parlamento-larından bile kaçırılarak görüşülen anlaşmalar da önemli bir aşama kaydettiler.

Trans Pasifik İşbirliği Anlaşması (TPP) 12 ülke arasında 5 Ekim'de imzalandı. Bu ülkeler; ABD, Kanada, Meksika, Peru, Şili, Japonya, Yeni Zelanda, Avustralya, Malezya, Singapur, Brunei Darussalam ve Vietnam'dan oluşuyor. TPP anlaşmasının,

imzacı ülkelerin ABD ürünlerine uyguladıkları 18 binden fazla verginin kaldırılmasıyla tekeli kapitalizmin ve ABD emperyalizminin çıkarlarına göre düzenlendiği ortaya çıkıyor.

Dünya üretimin yüzde 40 kadarını kapsayan anlaşmanın bir diğer stratejik yanı ise Çin'in ve ortaklarının ticari ve mali yeteneklerini kuşatmaya çalışması.

Sırada ise Trans Atlantik Ticaret ve Yatırım Anlaşması (TTIP) var. Ekonomik NATO da denilen bu anlaşma aynı şekilde ABD ve AB tekelleri arasında askeri boyutu da olan bir stratejiye doğru evriliyor.

KOMÜNİSTLER TEPKİLİ

Son 20 yılın en büyük ticari anlaşmaları arasında yer alan bu işbirliğine imzacı ülkelerin komünist partilerinden de itirazlar yükselmeye başladı.

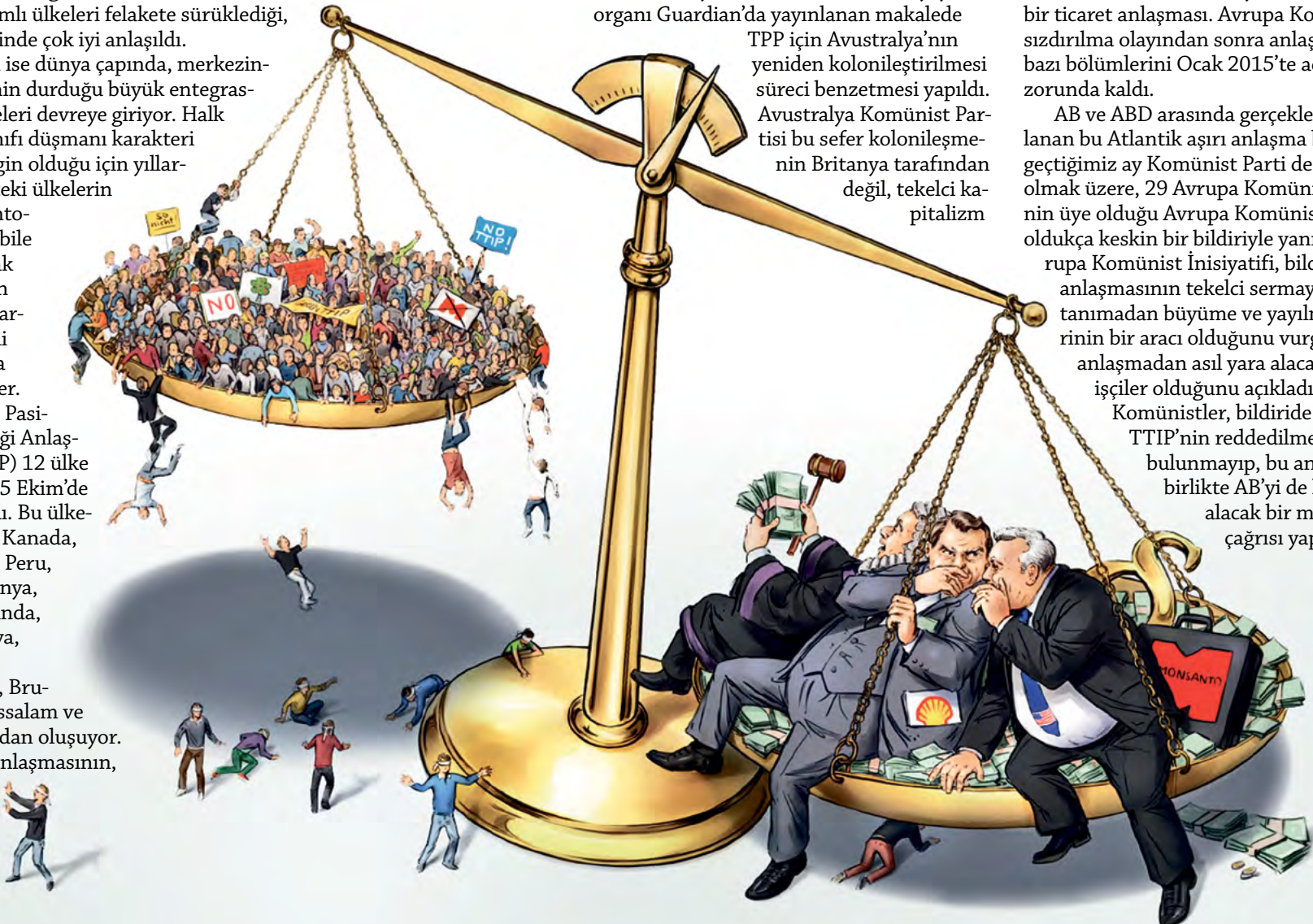
Avustralya Komünist Partisi'nin yayın organı Guardian'da yayınlanan makalede TPP için Avustralya'nın yeniden kolonileştirilmesi süreci benzetmesi yapıldı. Avustralya Komünist Partisi bu sefer kolonileşmenin Britanya tarafından değil, tekeli kapitalizm

eliyle gerçekleştirildiğini yazdı. Avustralyalı komünistlerin TPP'ye asıl itirazı, anlaşmanın Avustralya'nın ulusal egemenliğine, demokrasisine, yasal düzenine vereceği zararlar noktasında yoğunlaşıyor.

Diğer taraftan TPP anlaşmasına Avustralya Komünist Partisi ile benzer bir başka tepki de Japonya Komünist Partisi'nden (JKP) geldi. JKP Başkanı Shii Kazuo, 6 Ekimde bir açıklama yaparak JKP'nin, Japonya'nın bu anlaşmayı reddetmesi gerektiğine inandıklarını açıkladı. Shii, TPP'ye itirazlarını Japonya'nın ekonomik egemenliğine vereceği zarar üzerinden açıkladı. JKP, TPP'nin yerli ekonomiye, istihdama, tarıma, sağlık ve güvenliğe, gıda sektörüne ve fikir haklarına yapacağı olumsuz etkinin kabul edilemeyeceğini öne sürdü.

TTIP de TPP sürecine benzer olarak, 2014 yılında WikiLeaks ile kamuoyuna sızdırıldıktan sonra detayları ortaya çıkan bir ticaret anlaşması. Avrupa Komisyonu, sızdırılma olayından sonra anlaşmanın bazı bölümlerini Ocak 2015'te açıklamak zorunda kaldı.

AB ve ABD arasında gerçekleşmesi planlanan bu Atlantik aşırı anlaşma belgesine, geçtiğimiz ay Komünist Parti de aralarında olmak üzere, 29 Avrupa Komünist Partisi'nin üye olduğu Avrupa Komünist İnisyatifi oldukça keskin bir bildiriyle yanıt verdi. Avrupa Komünist İnisyatifi, bildiri de TTIP anlaşmasının tekeli sermayenin sınır tanımadan büyüme ve yayılma emellerinin bir aracı olduğunu vurgularken, anlaşmadan asıl yara alacakların işçiler olduğunu açıkladı. Avrupalı Komünistler, bildiri de sadece TTIP'nin reddedilmesi talebinde bulunmayıp, bu anlaşmayla birlikte AB'yi de karşısına alacak bir mücadele çağrısı yaptı.





Bu anlaşmalar çok 'sağlıksız'

TRANS PASİFİK İŞBİRLİĞİ ANLAŞMASI (TPP) VE TRANS ATLANTİK TİCARET VE YATIRIM ANLAŞMASI (TTIP) GÖRÜŞMELERİNİN ÖNEMLİ BİR BAŞLIĞI DA İLAÇ VE SAĞLIK ENDÜSTRİSİ. ANLAŞMALARIN GÜMRÜK BİRLİĞİ ÜYESİ TÜRKİYE AÇISINDAN DA OLUMSUZ SONUÇLAR YARATMASI MUHTEMEL.

Sağlık endüstrisi açısından her iki anlaşmanın da ortak özellikleri arasında; her ülkede farklılık gösteren sağlık düzenlemelerinin gevşetilmesi, gümrük denetimlerinin kaldırılması ve tekel kârlarının daha uzun süreler için garanti altına alınması bulunuyor. Ek olarak, hastalara ait bilgilerin ilaç firmalarının erişimine açılması da bir diğer müzakere konusunu oluşturuyor.

Konuya dair İngiliz The Independent'ta yer alan bir habere göre TTIP, AB'deki gıda güvenliği ve kamu sağlığına dair mevcut düzenlemelerin "Amerikanlaşması" anlamına da gelecek. Bu, AB pazarının GDO içeren gıda ürünlerine açılması ve sağlığa zararsız olduğu ispatlanmamış kimyasalların gıda ve sağlık sektörlerinde kullanılabilmesi anlamına geliyor. Örneğin, AB kozmetik ürünlerde halihazırda 1200 kimyasal yasaklanmışken, bu sayı ABD'de yalnızca 12. Ayrıca, AB ülkelerindeki mevcut kamusal

sağlık kurumlarının ABD şirketlerine açılmasının da gündemde olduğu iddia ediliyor.

Bir diğer iddia, telif haklarındaki düzenlemeler dolayısıyla ilaç tekellerinin ayrıcalıklarının genişletilecek olması. Bu kimi yaygın kullanılan temel ilaçlarda yüksek fiyatlandırma riski içeriyor. Daha önce TTIP için gündeme gelen konu, WikiLeaks görüşmeleri sızdırdığında büyük infial yaratmış ve anlaşmanın Asya'da AIDS, tüberküloz, sıtma gibi hastalıklarla boğuşan milyonlarca yoksulun ölümüne yol açacağı dillendirilmişti.

Antlaşmanın Gümrük Birliği üyesi Türkiye açısından da olumsuz sonuçlar yaratması muhtemel. Antlaşma imzalanırsa bu, Avrupa üzerinden Türkiye'ye girecek Amerikan mallarının ve ilaçlarının Türkiye pazarında sınırsız dolaşımına anlamına gelecek.

■ Ahsen Akdal

Vietnam neden el sıkıştı?

ULUSLARARASI ŞİRKETLERİN LOBİCİLİĞİ ALTINDA HAZIRLANAN ANLAŞMALARDA NEOLİBERAL GEÇİŞİN EN BİLİNDİK TAKTİKLERİ UYGULANACAK, DEVLET ŞİRKETLERİNİN ÖZEL GİRİŞİM KARŞISINDA VERİMSİZLEŞTİRİLMESİ VE ARDI SIRA ÖZELLEŞTİRİLMESİ ZİNCİRİNİN İLK HALKASI YAŞANACAK.

2015 yılı ABD-Vietnam diplomatik ilişkilerinin başlamasının 20. yılı. Bill Clinton döneminde başlayan ilişkilerin geldiği nokta, Vietnam'ın ABD'nin en önemli uluslararası hamlelerinden biri olan Trans Pasifik Ortaklığı'nda (TPP) taraf olması oldu.

Vietnam, Çin'in güney komşusu ve Güney Çin Denizi'ndeki Çin-ABD rekabeti nedeniyle jeostratejik olarak önemli bir konumda bulunuyor.

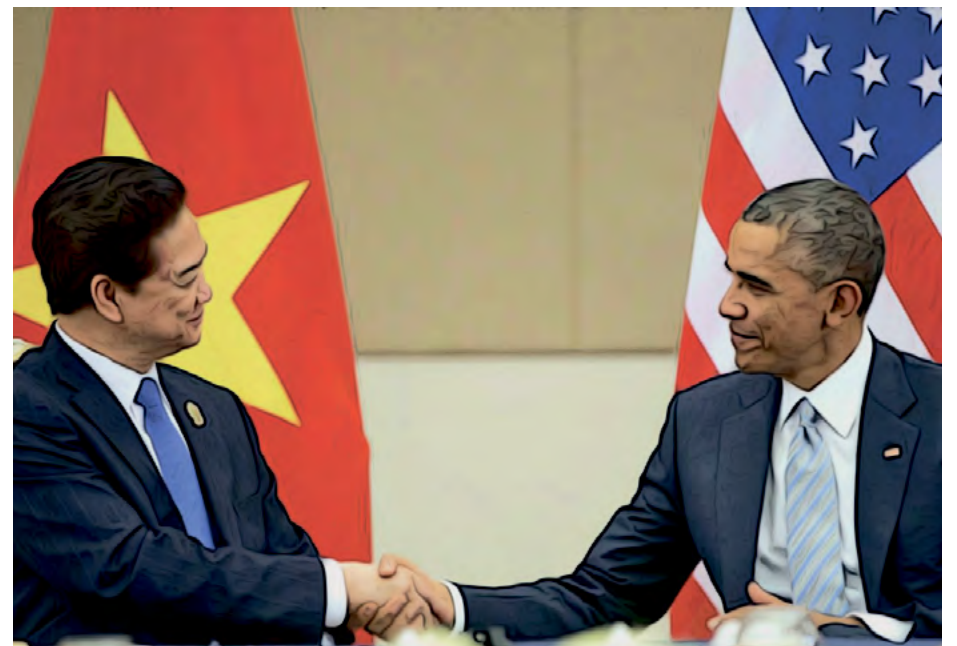
Vietnam'ın Güney Çin Denizi'nde egemenlikleri konusunda Çin ile anlaşmazlığa düştüğü iki ada var ve deniz sahası kullanımı özellikle Çin'in petrol arama faaliyetleri gerilimi tetikliyor. ABD uluslararası sularda dolaşım özgürlüğünü koruma gerekçesiyle Güney Çin Denizi'ndeki tartışmalara taraf oluyor.

Vietnam dünyanın dördüncü büyük (AB, ABD ve Çin'den sonra) hazır giyim ve ayakkabı ihracatçısı konumunda bu-

lunuyor. 2014 yılında giyim ve tekstilden yaklaşık 25 milyon dolarlık ihracat geliri elde etti. TPP anlaşmasında Çin'in olmaması Vietnam'ın rekabet edebilirliğini artırıyor görünüyor ancak "iplikten beri" (yarn forward) dayatması ile -TPP üyesi ülke eğer bir pazara serbest erişim istiyorsa TPP üyesi bir üreticiden iplik almak durumunda- Çin'den ucuza ithal ettiği üretim girdilerini artık ABD'den almak zorunda kalacak.

Uluslararası şirketlerin lobiciliği altında hazırlanan TPP ile Vietnam, kamu iktisadi teşebbüslerine yönelik, düşük faizli kredi, ucuz ya da bedava toprak tahsis benzeri ayrıcalıklarını ortadan kaldırmak zorunda kalacak. Neoliberal geçişin en bilindik taktikleri olan, devlet şirketlerinin özel girişim karşısında verimsizleştirilmesi ve ardı sıra özelleştirilmesi zincirinin ilk halkası yaşanacak.

■ Pınar Kahya



ABD ve Vietnam: Nereden nereye...

20. yüzyılın en önemli olgularından biri, ulusal kurtuluş mücadelesini sosyalizmle buluşturan Vietnam'ın ABD emperyalizmini askeri olarak yenilgiye uğratmasıdır. Yaklaşık 30 yıl süren ve 2 milyon Vietnamlı ve 58 bin ABD askerinin yaşamını yitirmesine neden olan savaşın ardından Ho Şi Minh önderliğindeki Vietnam, ulusal bütünlüğünü sosyalizmle sağlamıştır.



Katliamların da bir sınıfı var

KAN VE ŞİDDET, SUİKAST VE KATLIAM DENDİĞİNDE NE YAZIK Kİ TARİHİMİZ AKP İLE BAŞLAMİYOR. ÖYLEYSE ONUNLA DA BİTMEMEYECTİR. ÜLKEMİZ BURJUVAZİSİNİN ELİ EN AZ BAŞKA ÜLKELERDEKİ SINIF KARDEŞLERİ KADAR KANLIDIR. AKP İKTİDARI İŞTE BÖYLE BİR TARİHİN MİRASÇISIDIR.

Ankara'da yaşanan ve yüzden fazla insanımızın hayatını kaybettiği Cumhuriyet tarihinin en kanlı saldırısının ardından en çok tartışılan konulardan biri, ülkemizin AKP elinde bir kan denizine dönmesi gerçeği oldu. Roboski, Reyhanlı, Suruç, Ankara hemen akla gelenler... İrili ufaklı onlarca olay daha sayılabilir.

Bazen bir kişiye yönelen şiddet, toplum üzerinde onlarca ölümle sonuçlanan bir patlamadan daha büyük etki yapabilir. Hrant suikastı böyle değil miydi? Ya hep birlikte değil de tek tek öldükleri için Haziran çocuklarını bir katliamın kurbanı saymamak mümkün mü? Boşuna ölmeyen kahramanlar...

Ancak kan ve şiddet, suikast ve katliam dendiğinde ne yazık ki tarihimiz AKP ile başlamıyor. İlk söylenmesi gereken bundan çıkarılacak sonuçtur; AKP ile başlamıyorsa onunla bitmeyecektir. Türkiye kapitalizminin tarihi kanlı bir tarihtir, ülkemiz burjuvazisinin eli en az başka ülkelerdeki sınıf kardeşleri kadar kanlıdır. Katliamların olmadığı bir ülke için ise önce burjuvaziden kurtulmak gerekmektedir; hepsinden ve toptan olarak...

Kapitalizm bu topraklara geç girdi, burjuva devrimi geç yaşandı. Geç kalmış burjuva devrimlerinin ilk sonucu işçi sınıfı korkusunun paranoya derecesine çıkarılmasıdır. Bu her yerde böyledir. Bizde de... 1876, Komün'den beş yıl sonradır. 1908, 1905 devriminden üç yıl...

Türkiye burjuva devriminin öncül kadroları İttihatçılar da sadece kendilerinden bağımsızlık isteyen Balkan çetecilerinden değil, Komün'den ve Rus devrimcilerinden de öğrendiler: Yükselen burjuva devriminin heyecanını yaşamadan önce yüksel-

mekte olan yeni sınıfın teorik korkusunu yaşadılar.

Türkiye tarihi boyunca da bu korkuyla hareket etti burjuvazi: İlk önce halktan korktular, korktukça öldürdüler, korkuları arttıkça daha çok öldürdüler. Bazen tek tek insanlar, bazen bir mahalle, bazen bir şehir hedef alındı. Bazen koca bir halk...

AKP iktidarı işte böyle bir tarihin mirasçısı. Yani mesele egemen sınıfı temsil eden yönetici klikte ya da siyasi temsilcilerde değil. Çok daha derinde, bu düzenin kendisinde. Türkiye burjuvazisinin genlerine işlemiş, tüm dünyadaki sınıf kardeşleriyle paylaşılan bir şiddet söz konusu olan.

Çaresi de en başta yazdığımız gibi aynı derinlikte aranmalı.

OSMANLI'DAN CUMHURİYET'E

Osmanlı'nın yeni palazlanan burjuvazisi, geç kalmışlığını ve yitirilen imparatorluk havasını yeni emperyalist sisteme hızlı entegre olarak aşmaya çalıştı. Birinci paylaşım savaşına giriş bunun doğrudan sonucu. Savaş kayıpları, mesela Çanakkale'de verilenler, kurban bile sayılmaz. Onlar kahramandır! Pekiyi ya Allahuekber dağlarında donarak ölenler... İşte onlar insan zayıflığının burjuva düzeni için önemsizliğinin ilk kanıtı, ilk kıyım sayılmalıdır.

Kendi askerine bunu layık gören "gâvur" dediğine ne yapmaz? Ermeni kıyımı ya da "Büyük Felaket" bir yandan savaş gereklerine diğer yandan ilkel sermaye birikimi ihtiyacına otururken, korkunun izlerini de taşımaktadır. Genç Türk burjuvazisi kendisini inşa ederken kendi ülkesinde daha önce palazlanmış azınlık mensubu burjuvaziden de elbette korkmaktadır. Binlercesinin ölmesi belki sadece istenmeyen bir sonuçtur. Ama göze alınmıştır.

Genç Türkiye Cumhuriyeti Osmanlı'dan devlet kadroları dahil çok şey devraldı: Bunların başında da korku gelmektedir. Halk korkusu, kitle korkusu, işçi sınıfı korkusu, Bolşeviklik korkusu... Ortaya çıkan şiddet ve katliam değil de ne olacaktı.

1921'de, daha yolun hemen başında, Suphi ve yoldaşları ilk kurban oldular. Sonra da bütün sorunlar şiddetle çözüldü. Veya bazı sorunlar bu korkuyu bastırmak için solu, aydınları, belki rakipleri, mesela eski İttihatçı kadroları tasfiye için kullanıldı. Şeyh Sait isyanı Kürt, şeriat ve hatta İngiliz etkisi taşıyordu ama ona karşı yönelen kıyım orada kalmadı. Takrir-i Sükun yasası ve İstiklal Mahkemeleri şiddetini bütün muhaliflere yöneltti. İdamlar, sürgünler...



Aydının bir cumhuriyeti olsaydı

Özgür Şen



Bu cumhuriyet, aydını hiç sevmedi. Bir burjuva cumhuriyetin kendi doğal sınırlarını test ettiği kuruluş yıllarında dahi aydınla ilişkisi problemlili oldu. O yıllarda bile cumhuriyet kendi aydınına dışsal kalmayı becerdi. Cumhuriyetin aydınından beklenen, rejimin yolunu açması değil, zaten yürünen yolun düşünsel altyapısını oluşturmasıydı.

Ondan ilerlilik beklenmiyordu ama aydın bu işte... Cumhuriyetin ilerliliğe değdiği noktalara temas eden ya başka arayışlara giriyor ya da o yapısal sınırları esnetmeye çalışıyordu. Laiklik böyleydi, bağımsızlık ve yurtseverlik de farklı değildi.

Bu konular üzerine düşünen aydınlar ait oldukları ve sahip çıktıkları cumhuriyetin asıl sahipleriyle, patronlarla bir noktada ters düşmek zorundaydılar. Aydın dürüstlüğüne ve sorumluluğuna sahip herkes için böyle oldu bu. Diğerleri ise artık aydından sayılmayacaktı.

Temelde bir aydın hareketi olarak başlayan, sonra tarihi boyunca toplumsallaşma denemeleri yapan solun aydın kaynağı burasıydı işte. Cumhuriyetin ilerici mirasıyla ilişkiydiler.

Türkiye solunun Kemalizmle girdiği hastalıklı alışveriş çok tartıldı. Yeterince tartışılmayan ve gözden kaçırılan husus ise cumhuriyetin bu ilerici mirasının tüm problemlerine karşın bir kadro kaynağı olarak işlev görmesiydi.

Cumhuriyet kendi ilerici kökleriyle ilişkisi kesilmeden bitirilemezdi. Bu köklere saldırılırken aydın kaynakları da tahrip ediliyordu. Cumhuriyetin daha en başından bu yana aydınla arasına mesafe koyması da burjuvaziye yardımcı oldu.

Cumhuriyetin aydını yoktu, ama belli ki aydının da bir cumhuriyeti...

Böylesi bir kökene sahip olanların yerini ise başka bir kuşak dolduracaktı. Cumhuriyetin ilerici değerleriyle hesaplaşmayı kafaya koymuş, dünyada esen anti-komünist rüzgârların da etkisiyle bu hesaplaşmayı kullanarak solun ilkeleriyle kavga edecek bir kuşak... Dünyada liberalizm pek çok kaynaktan beslenir. Türkiye’de ise cumhuriyet düşmanlığı liberalizmin olmazsa olmazıdır.

Cumhuriyetin ilerici mirası tüm problemlerine karşın, salla sağlıklı bir ilişki kuramayanlar için bir tür referans ve yol göstericiydi. Bu referans ortadan kalkınca, yönsüz ve köksüz kalan aydın liberalizm şemsiyesi altında yok oldu.

İşte bu nedenle Merkel’e mektup yazanlar aydın değiller aslında. Cumhuriyet bu diyardan giderken aydınını da yanında aldı gitti.

Neyse ki, Türkiye’deki ilerici miras ve birikim yok olmadığını her kritik momentte herkese gösteriyor. Sahipsiz kalan bu miras uzun süre bu şekilde kalmayacak, bir şekilde dönüşecek, Türkiye ilerliliği kendisine mutlaka akacak bir kanal bulacak.

Türkiye solu bu insanlara ulaşmak, Türkiye’nin tarihsel aydın kaynağı olan bu kesimi kazanmak zorunda. Hem toplumsallaşmak, hem de yeni bir aydın kuşağı yaratmak için...

Bu memlekette komünistlerle geniş bir ilerici kesim yaşamak ve gelişmek için birbirine muhtaç. Bu insanlara bir cumhuriyet lazım, bugün onlara yalnızca komünistlerin verebileceği bir cumhuriyet. Komünistlerinse o cumhuriyeti kurmak için onlara ihtiyacı var.

Onlara ulaşmak için de halkın değerleri diye pazarlanan sağcı ilkelere değil Türkiye ilerliliğinin değerlerini tartışmak ve her fırsatta gündeme getirmek zorundayız.

Saygıya, bu değerlere saygı duyulsun. Merkel’e yazılan mektubun ise en başta bu değerlere bir küfür olduğu gözden kaçmasın.



ANKARA

Bahane mi yok. Haziran 1926’da İzmir’de bir suikast girişimi, aylarca süren yargılamalar, idamlar, intiharlar ile bir yandan bir dönemin kadrolarının tamamen tasfiyesine diğer yandan halkın, aydınların, solun üzerinde bir korku bulutu yayılmasına hizmet etti.

Doğuda Kürtlerin sırtından sopa hiç eksik edilmedi. Bahane için de isyanlar hep hazır. Dersim 37, yeni bir şahikayı işaretliyordu. Yıllar geçip burjuva yönetimi oturdukça birçok şey değişti ama şiddet ve korkunun bir araç olarak kullanılması hiç değişmedi. İkinci Dünya Savaşı yılları ülkemiz burjuvazisinin bir yandan savaş korkusuyla titredığı diğer yandan faşizmle flört ettiği yıllar oldu. Bunun acısını her zamanki gibi önce sol çekti. Evet “Saraçoğlu Faşist”ti ama komünistler bu mahayı yerine asmadan atıldılar hücreye.

Türk burjuvazisi ilkel birikim sürecini bu yıllarda da sürdürme ihtiyacıydı ve bu kez savaş koşulları bahanesi hazır. Varlık vergisi ve ödeyemeyenler için Aşkale sürgünlüğü şiddetin kendi sınıfına da yönelmesi dışında bir yol olmadığını bir kez daha gösterdi. Uluslaşma süreci her yerde bir karşıt ulus ya da ulus tehlikesi görür, burada da hep öyle oldu.

2. Dünya Savaşı bittikten sonra dünya yeni bir döneme, bu kez soğuk bir savaş

iklimine girdi. Türkiye burjuvazisi şiddetle yeni bir veçhe eklemeyi bu yıllarda keşfetti. Asker, polis şiddetine kitle faktörü eklendi. İlk uygulamalarından biri, 1945’te Sabiha ve Zekeriya Sertellerin gazetesi Tan’ın bir grup tarafından yerle bir edilmesi olarak karşımıza çıktı. Aziz Nesin’in yazdığı gibi “Muhtaç olduğunuz kazma kürek CHP binalarında” mevcuttu.

Sonrası böyle devam etti. Ne solcu yayınların kapatılması ne solcuların her bahaneyle toplanması bitti ama bazı olayların etkisi elbette çok daha derin izler bıraktı. Sabahattin Ali cinayeti ve 6-7 Eylül olayları bu açıdan köşe taşı oldular. 1960 yılı DP hükümetine itirazın en çok yükseldiği yıldır, halk sokaklardaydı ve öğrenci Turan Emeksiz polis ateşiyle Beyazıt meydanında öldürüldü. 1969’da bu sefer şeriatçı yığınlar ABD 6. Filosu’nu protesto eden devrimcilerle saldırdı, ikisini bıçaklayarak öldürdü. Sonra ölümler art arda geldi.

Bir dönemin sonu olsun diye düşünülmüş olsa gerek Deniz, Yusuf ve Hüseyin, asılan üç DP’linin intikamı olarak Demirel’in aktif katkısıyla idam edildi.

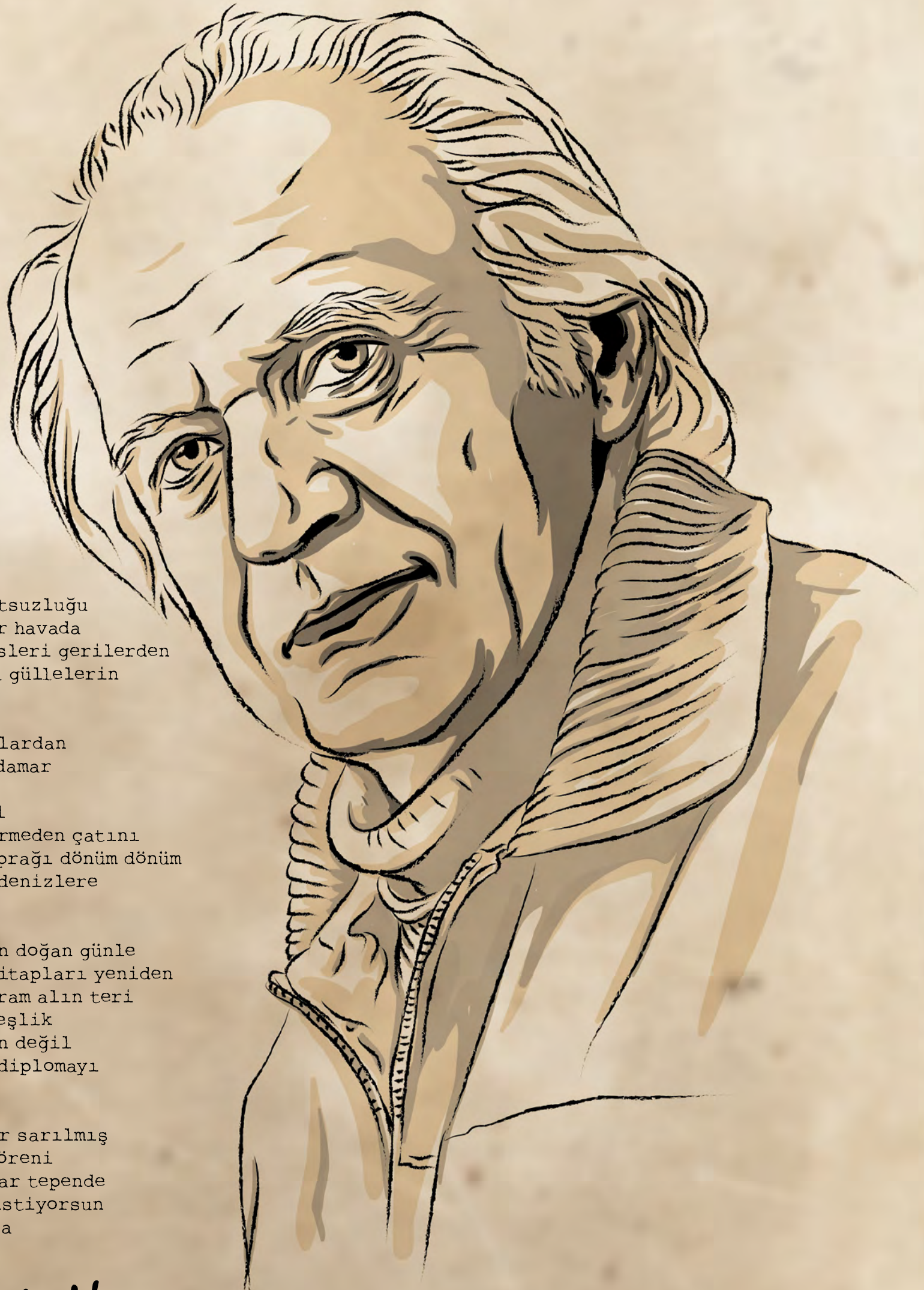
Ama son öyle çabuk gelmedi. Devrimci dalga tekrar yükseldiğinde bu kez daha ileri Gladio uygulamaları girdi devreye bir yandan aydınlarımız birer birer suikasta uğrarken diğer yandan kitlesel kıyımlara başlandı. Doğan Öz, Server Tanilli, Abdi İpekçi, Kemal Türkler ve daha birçokları öldürüldü ya da sakat bırakıldı. Kitlesel kıyımların ilki 1 Mayıs 1977’de 34 canımızı aldı. Sonra Maraş, ardından Çorum günlerce süren kitlesel katliamlara sahne oldu.

12 EYLÜL VE SONRASI

Solun, ilericilerin üzerinden bir silindir gibi geçen 12 Eylül 1980 faşist darbesinin simgeleri bir yandan Diyarbakır, Metris gibi cezaevlerinde yaşanan terör ve işkence, diğer yandan 17 yaşında asılan Erdal Eren oldu. 12 Eylül dönemi kanlı bir iz bırakıp geçti ama bu topraklarda burjuva iktidarının şiddeti hiç bitmedi. Bu kez Kürt isyanı bahanesiyle ülkenin bir yanında köyler boşaltıldı, binlerce yargısız infaz gerçekleştirildi. Diğer yandan aydınlarımız katledilmeye devam edildi. Turan Dursun, Musa Anter, Uğur Mumcu ve daha birçokları...

■ Oğuz Kavala





Aydın mısın?

Kilim gibi dokumada mutsuzluğu
Gidip gelen kara kuşlar havada
Saflar tutulmuş top sesleri gerilerden
Tabanında depremi kara güllerin
Duymuyor musun

Kaldır başını kan uykulardan
Böyle yürek böyle atardamar
Atmaz olsun
Ses ol ışık ol yumruk ol
Karayeller başına indirmeden çatını
Sel suları bastığın toprağı dönüm dönüm
Alıp götürmeden büyük denizlere
Çabuk ol

Tam çağı işe başlamanın doğan günle
Bul içine tükürdüğün kitapları yeniden
Her satırında buram buram alın teri
Her sayfası günlük güneşlik
Utanma suçun tümü senin değil
Yırt otuzunda aldığın diplomayı
Alfabelik çocuk ol

Yollar kesilmiş alanlar sarılmış
Tel örgüler çevirmiş yöreni
Fırıl fırıl alıcı kuşlar tepende
Benden geçti mi demek istiyorsun
Aç iki kolunu iki yanına
Korkuluk ol

Rıfat Ilgaz

BOYUN
EGME